

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİLBİLİM
ANABİLİM DALI

Üniversite İngilizce Hazırlık Eğitiminde Özerk Öğrenme
Becerileri

Yüksek Lisans Tezi

İsmail DEMİRTAŞ

Ankara-2010

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİL BİLİM ANABİLİM DALI
YABANCI DİL ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

Üniversite İngilizce Hazırlık Eğitiminde Özerk Öğrenme Becerileri

Yüksek Lisans Tezi

İsmail DEMİRTAŞ

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Nehir SERT

Ankara-2010

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİL BİLİM ANABİLİM DALI
YABANCI DİL ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

Üniversite İngilizce Hazırlık Eğitiminde Özerk Öğrenme
Becerileri

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Nehir SERT

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı

Doç. Dr. Seda GÖKMEN

Yrd. Doç. Dr. Nehir SERT

Yrd. Doç. Dr. Dilek PEÇENEK

İmzası

.....

.....

.....

Tez Sınavı Tarihi

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE**

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim.(...../...../2010)

İsmail DEMİRTAŞ

.....

İmzası

.....

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
ÖNSÖZ	v
BÖLÜM I GİRİŞ	
1.1 Problem	1
1.2 Amaç	7
1.3 Sayıtlılar	8
1.4 Sınırlılıklar	8
1.5 Önem	9
BÖLÜM II KURAMSAL TARTIŞMA	
2.1 Özerklik	16
2.2 Yabancı Dil Öğretiminde Özerklik	18
2.3 Özerk Öğrenmede Öğretmen ve Öğrenci Roller	22
2.3.1 Özerk Öğrenmede Öğretmenin Rolü	22
2.3.2 Özerk Öğrenmede Öğrencinin Rolü	24
BÖLÜM III YÖNTEM	
3.1 Araştırma Deseni	27
3.2 Çalışma Grubu	28
3.3 Veri Toplama Araçlarının Geliştirilmesi ve Verilerin Toplanması	31
3.3.1 Gereksinim Algı Ölçeği	31
3.3.2 Özerklik Algı Ölçeği	34
3.3.3 Görüşmeler	40
3.3.4 Sınıf İçi Gözlemler	41

3.3.5 Yıllık/Günlük Ders Planları	42
3.4 Verilerin Analizi	42
BÖLÜM IV BULGULAR ve YORUMLAR	
4.1 Gereksinim Algı Ölçeğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	45
4.2. Görüşmelere İlişkin Bulgular ve Yorumlar	62
4.3 Yıllık ve Günlük Planlara İlişkin Bulgular ve Yorumlar	66
4.4 Sınıf İçi Gözlemlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar	67
4.5 Özerklik Algı Ölçeği Ortalama Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar	68
4.6 Özerklik Algı Ölçeği Puanları ile İngilizce Dersi Başarı Notları Arasındaki İlişkiye İlişkin Bulgular ve Yorumlar	69
BÖLÜM V SONUÇLAR TARTIŞMA VE ÖNERİLER	
Sonuçlar	71
Tartışma ve Öneriler	72
KAYNAKÇA	75
ÖZET	80
ABSTRACT	81
EKLER	
Ek 1 İngilizce Yeterlik Sınavı (Proficiency Test)	82
Ek 2 Üniversite Hazırlık Öğrencilerinin İngilizce Eğitim Programlarına Yönelik Gereksinim Ölçeği	103
Ek 3 Özerklik Algı Ölçeği	105
Ek 4 Üniversite Hazırlık Öğrencilerinin İngilizce Eğitim Programlarına Yönelik Gereksinimlerine İlişkin Görüşme Formu	107
Ek 5 Yıllık/Günlük Planlar ve Sınıf İçi Gözlem Formu: Özerk Öğrenmeyi Teşvik Etmeye Yönelik Etkinliklerin Sıklık Düzeyi	108

TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 3.1	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı	28
Tablo 3.2	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Mezun Oldukları Liselere Göre Dağılımı	30
Tablo 3.3	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okuyacakları Bölümlere Göre Dağılımı	30
Tablo 3.4	Gereksinim Algı Ölçeği Temel Bileşenler Analizi Sonucu Faktör Yük Değerleri	33
Tablo 3.5	Öğrencilerin Özerk Öğrenme Algılarına İlişkin Kompozisyon Çalışmasının İçerik Analizi	36
Tablo 3.6	Özerklik Algı Ölçeği Temel Bileşenler Analizi Sonucu Faktör Yük Değerleri	39
Tablo 4.1	Öğrencilerin, “Yabancı dile en çok hangi şekilde gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” Sorusunun Alt Sorularından “Dünyadaki tüm kaynakları okuyabilmek için.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	45
Tablo 4.2	Öğrencilerin, “Radyo, televizyon, video gibi iletişim araçlarından yayınları izleyebilmek için.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	46
Tablo 4.3	Öğrencilerin, “Elektronik posta gibi çeşitli haberleşme araçlarını kullanabilmek için.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	47
Tablo 4.4	Öğrencilerin, “Yurt içinde veya yurt dışında konferans, seminer gibi bilimsel çalışmalara katılabilmek için.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	48
Tablo 4.5	Öğrencilerin, “Çeşitli amaçlarla yabancılarla iletişim kurabilmek için.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	49
Tablo 4.6	Öğrencilerin, “Yukarıdaki ilk beş maddede belirttiğim alanlarda gereksinim duyduğum yabancı dil bilgisini sağlama konusunda etkilidir.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	50
Tablo 4.7	Öğrencilerin, “Seçtiğim bilim dalında daha yetkin olmamı sağlayabilecektir.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	51
Tablo 4.8	Öğrencilerin, “Bu programın iyi İngilizce öğrenmemi sağlması nedeniyle daha kolay iş bulacağımı düşünüyorum.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	52
Tablo 4.9	Öğrencilerin, “Mezuniyet sonrası yurt dışında eğitim almam söz konusu olursa bu program sayesinde edindiğim İngilizcenin, TOEFL, IELTS gibi sınavlarda başarılı olmam konusunda yarar sağlayacağını düşünüyorum.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	53

Tablo 4.10	Öğrencilerin, “Derste doğal koşullar yaratılarak İngilizce kullanma motivasyonumuz yükseltilmektedir.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	54
Tablo 4.11	Öğrencilerin, “İngilizce derslerinde uygulanan dinleme etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	55
Tablo 4.12	Öğrencilerin, “İngilizce derslerinde uygulanan okuma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de okuduğumu anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	56
Tablo 4.13	Öğrencilerin, “İngilizce derslerinde uygulanan yazma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	57
Tablo 4.14	Öğrencilerin, “İngilizce derslerinde uygulanan konuşma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	58
Tablo 4.15	Öğrencilerin, “Ders ortamında İngilizcenin inceliklerini öğrenebileceğimiz koşullar yaratılmaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	59
Tablo 4.16	Öğrencilerin, “Aldığım İngilizce dersleri bilişsel ve akademik dil becerilerini geliştirmeme katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	60
Tablo 4.17	Öğrencilerin, “Aldığım İngilizce derslerinin harcanan zamanla orantılı olarak İngilizceme önemli katkı sağladığı kanısındayım.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	61
Tablo 4.18	Öğrencilerin Beklenti ve Gereksinimlerine İlişkin Görüşme Sorularının İçerik Analizi	63
Tablo 4.19	Yıllık ve Günlük Planlarda Öğrenci Merkezli Yöntem ve Stratejilere Ne Sıklıkta Yer Verildiğine İlişkin Bulgular	66
Tablo 4.20	Sınıf Ortamında Öğrenci Merkezli Yöntem ve Stratejilere Ne Sıklıkta Yer Verildiğine İlişkin Bulgular	67
Tablo 4.21	Özerklik Algı Ölçeği Ortalama Puanları	68
Tablo 4.22	Özerklik Algı Ölçeğinin Genel Not Ortalamasını Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi	69
Şekil 3.1	Faktörlerin Öz Değerlerine Ait Scree Plot	32
Şekil 3.2	Ölçek Geliştirme Süreci	35
Şekil 3.3	Faktörlerin Öz Değerlerine Ait Scree Plot	38

ÖNSÖZ

Üniversite Temel İngilizce Hazırlık Eğitimi programlarında; uygulanan yoğun ders programına rağmen öğrencilerin büyük çoğunluğunun yabancı dil yeterlikleri istendik düzeyde değildir. Bu sonuç; yaygın bir şekilde “ezbercilik” olarak da adlandırılan geleneksel öğretmen merkezli yaklaşımdan kaynaklanan problemleri düşündürmektedir.

Bireyin öğrenme sürecini planlayabilmesi, bu plan çerçevesinde hedeflerini belirleyip belirlediği hedeflere ulaşma durumlarına karar verebilmesi ve son olarak tüm öğrenme sürecini izleyip yönetebilmesi özerk öğrenmenin temel becerilerini oluşturur.

Bu çalışmada, Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin yabancı dil derslerinden beklentileri, öğrenci merkezli etkinliklerin sınıf içi uygulanması, öğrencilerin özerk algı düzeyleri ve akademik başarılarına etkisi incelenmiştir.

Bu araştırmanın her aşamasının yürütülmesinde yoğun programı arasında bana değerli zamanını ayıran hocam Yrd. Doç. Dr.Nehir SERT'e en içten teşekkürü bir borç bilirim. Verilerin istatistiksel analizi aşamasında yardımcı olan Hakan KOĞAR'a teşekkür ederim.

Bu araştırma süresince bana sabırla destek veren değerli eşim Hacer DEMİRTAŞ, çocuklarım, Zeynep DEMİRTAŞ ve Emir DEMİRTAŞ'a teşekkür ederim.

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 Problem

Üniversite Temel İngilizce Hazırlık Eğitimi programlarında; uygulanan yoğun ders programına rağmen öğrencilerin büyük çoğunluğunun yabancı dil yeterlikleri istendik düzeyde değildir. Bu sonuç; yaygın bir şekilde “ezbercilik” olarak da adlandırılan geleneksel öğretmen merkezli yaklaşımdan kaynaklanan problemleri düşündürmektedir. Pasif alıcı konumundaki öğrenci eğitim süreçlerine karar verme aşamasından uygulamaya kadar ya katılmamakta ya da çok düşük düzeyde katılmaktadır. Bu durum, sadece yabancı dil derslerinde değil, eğitimin tüm kademelerinde ve tüm alanlarında uzun yıllar geçerliliğini sürdürmüştür. İngilizce eğitiminde program geliştirme sürecinde gereksinim çözümlenmesi yerine dil çözümlenmesi esas alınmıştır. Bir başka deyişle, öğrencilerin bireysel farklılıkları, kendilerine özgü gereksinimleri yerine, İngilizcenin yapısı, dilbilgisi kuralları çerçevesinde İngilizce eğitim programları geliştirilmiştir. Oysa Avrupa Konseyi Modern Diller Projesi (The Council of Europe’s Modern Language Project) (2001) başta gereksinim çözümlenmesi olmak üzere öğrencilerin eğitimin tüm süreçlerine katılımını gerektiren öğrenci merkezliliği öngörmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı (M.E.B.) 2004-2005 eğitim yılı itibariyle oluşturmaya dayalı öğrenci merkezli ilköğretim programlarını yaşama geçirmiştir. Öğrenciyi eğitimin tüm süreçlerine etkin bir şekilde dahil

eden bu yaklaşım temelde öğrenci özerkliğinin kazandırılmasını hedeflemektedir. Buna göre; öğrenci yaşam boyu öğrenme sürecinde kendi öğrenmesi konusunda tam bir sorumluluk almak durumundadır. Bu sorumluluğun gerektirdiği becerilerin kazandırılması ise, İngilizce eğitim programının başlıca hedefleri arasındadır.

Bireyin öğrenme sürecini planlayabilmesi, bu plan çerçevesinde hedeflerini belirleyip belirlediği hedeflere ulaşma durumlarına karar verebilmesi ve son olarak tüm öğrenme sürecini izleyip yönetebilmesi özerk öğrenmenin temel becerilerini oluşturur. Öğrenci merkezli bir eğitim programında bu becerileri kazandırmaya yönelik adımlar atılarak öğrencinin kendi inisiyatifini kullanarak sınıf ortamı dışındaki öğrenme olanaklarından yararlanması sağlanır. Öğrenci İngilizce eğitimi bittikten sonra, kazandığı özerklik becerilerini kullanarak gerçek yaşam koşullarındaki fırsatları değerlendirerek öğrenme sürecini sürdürebilir.

Özerkliği önceleyen öğrenci merkezli İngilizce Eğitim programlarının yukarıda sözü edilen bakış açısı konusunda etkililiğini ve çeşitli değişkenlerle ilişkilerini inceleyen çalışmalar bulunmaktadır. Eğitimin çeşitli düzeylerinde gerçekleştirilen bu çalışmaların sonuçları aşağıda tartışılmıştır. Önce batılı ve geleneksel toplumları kapsayacak şekilde genel bağlamda, daha sonra ise Türkiye bağlamında eğitimin çeşitli kademelerinde yabancı dil eğitiminde öğrenme özerkliğini farklı açılardan irdeleyen araştırmalara yer verilmiştir.

Dam ve Legenhausen (1992) yirmi bir Danimarka'lı öğrencinin bulunduğu sınıfın dil gelişimini incelemek amacıyla Özerk Öğrenme

Ortamında Dil Edinimi adlı bir proje uyguladılar. Bu projenin geniş amacı özerk öğrenmenin dil öğrenimi açısından etkili olduğunu göstermekti. Sözü edilen yirmi bir öğrenci diğer geleneksel yöntemlerin benimsendiği başka bir sınıf ile karşılaştırmak amacıyla İngilizce “özerk yaklaşım” (the autonomous way) benimsenerek öğretilmiş. Özerk öğrenme yaklaşımı izlenen sınıfta öğrenciler yeni konuyu büyük oranda kendileri sunarak günlük yaşamdan konuyla ilgili malzeme getirmeleri bunu sınıf içinde sunmaları teşvik edilmiştir ve öğretmen de şarkılar ve öykülerle konunun sunumuna yardım etmiştir. Diğer geleneksel öğretim uygulanan sınıfta ise yeni konu sadece ders kitabı ve öğretmen sunumuyla gerçekleştirilmiştir. Her iki gruba verilen kelime bilgisi testlerinde özerk öğrenmeyi teşvik eden sınıfın sonuçları diğer sınıftan oldukça yüksek çıkmıştır. Araştırmacılar özerk öğrenme yaklaşımının öğrencilerin çevrelerindeki İngilizcenin daha fazla farkına varmalarını sağladığını ve bunu hedef dili uygulamada daha etkin kullanmalarına katkıda bulunduğunu belirtmişlerdir.

Holden ve Usuki (1990) Japon üniversite öğrencilerinin pasif öğrenme davranışlarının doğuştan gelen bir özellik olmadığını, eğitim sisteminin uygun eğitsel koşullar sunmaması nedeniyle, özerk öğrenme gelişimlerinin engellendiğini rapor etmektedir. Öğrenci açısından umut verici olan bu durum aynı zamanda öğretmen faktörünü mercek altına alınması gerektiğini hatırlatmaktadır. Buna paralel olarak, Dörnyei ve Csizer (1998) 200 Macar öğretmenin katılımıyla derlenen 10 güdüsel öğrenme stratejinin 7. maddesi öğrenci özerkliğinin desteklenmesi ve artırılmasının önemini vurgulanması aslında öğretmenlerinde bu görüşe destek verdikleri görülmüştür.

Uygulamada hala geleneksel yaklaşımların hakim olduğu Türkiye’de özerklik konusunda yapılan çalışmaların sayısı sınırlıdır. Aşağıda ele alınan bu çalışmalar, geleneksel öğretmen merkezli yaklaşımlardan öğrenci merkezli yaklaşımlara geçiş sürecinin sorunlarını ortaya koymakla birlikte yaklaşımın olumlu sonuçlarına da işaret etmektedir.

Sert (2007) özel bir eğitim kurumunda 408 öğrenci ve 25 öğretmenin katıldığı araştırmada katılımcıların özerk öğrenmeye karşı tutumlarını incelemiştir. Bu araştırma sonuçlarına göre özerk öğrenme etkinliklerinin kısmen de olsa uygulandığını ancak; hemen hemen her derste yapılan ikili ve grup çalışmaları, bazen öğrenme yolunu seçme ya da yazma etkinliklerinde editörlük yapma fırsatının verilmesi yeterli olmadığını göstermektedir. Ayrıca bu etkinliklerin diğer özerk öğrenme etkinlikleriyle bütünleştirildiğinde ve belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda kullanıldıkları takdirde öğrenci özerkliğine katkı sağlayabileceğini vurgulamaktadır.

Yumuk (2002) yaptığı araştırmada geleneksel ezberci öğrenme yönteminden özerk algısı daha yüksek öğrenme anlayışı geliştirmek için bir program tasarlayıp değerlendirmiştir. Programın bir parçası olarak öğrenciler çevirilerini geliştirmek amacıyla, seçim yapma, değerlendirme, ve ilgili bilgilerin kullanılması için interneti kullanmalarını teşvik edilmiştir. Araştırmacı, öğrencilerin internet tabanlı bilginin araştırılması ve uygulanması ile öz öğrenmeleri ile ilgili değerlendirme yapma fırsatı bulduklarını ifade etmektedir.

Kennedy (2002) 23 Türk öğrenciden oluşan bir işletme sınıfında öğrencilerin hangi düzeye kadar özerk öğrenci olabileceklerini araştırmıştır.

Programın değerlendirilmesi başlangıçta ve sonunda iki anket verilerek ayrıca ders sonlarında yapılan görüşmelerin ğretmen tarafından araştırmacı olarak günlüğe kayıt edilmesi ile sağlanmıştır. Sonuçlar uygulanan programın öğrenme özerkliğine karşı öğrencilerin görüşlerinde değişikliğe neden göstermiştir. Araştırmacı ğrencilerin büyük bölümünün eviri sürecinin daha fazla sorumluluk gerektirdiğini ve öğrenme sürecini daha anlamlı bulduklarını belirtmişlerdir.

oban (2002) Gazi ve Yıldız Teknik niversitelerinde öğrencilerin öğrenme özerkliğine karşı tutumlarını inceleyen bir karşılaştırmalı araştırma yürütmüştür. Araştırmacı, ğretmen–ğrenci rolleri, öğrenme özerkliği tanımları, ğrenci özerkliğini geliştirecek yöntemler olmak üzere üç boyutu olan 26 sorulu bir anket uygulamıştır. Anket Gazi niversitesinden 16, Yıldız Teknik niversitesinden 19 olmak üzere toplam 35 İngilizce ğretmenine uygulanmıştır. Araştırma, her iki eğitim kurumunda da öğretmenlerin, öğrencilerin öğrenme sürecinde daha fazla ve etkin rol almaları konusunda olumlu görüş sunduklarını ortaya koymuştur. Ancak ğrencilerin ders içeriğini belirlenmesi, dersin konusunun seçimi ile ilgili karar almalarına izin vermede çok istekli olmadıklarını belirtmektedir. Araştırmadan bir diğer bulgu da is Yıldız teknik niversitesindeki dil öğretmenleri, öğrencilere özerk öğrenmeyi geliştirmek amacıyla kendilerini değerlendirme ve gözleme konusunda daha çok destek olabileceklerini ifade etmişlerdir.

Köse (2006) yaptığı çalışmada Çukurova Üniversitesi İngiliz Dili Eğitimi bölümünde iki hazırlık sınıfına okuma derslerinde portföy değerlendirme

sistemini uygulamıştır. Bu çalışmanın amacı portföy uygulamasının okuma ve öğrenci özerkliği üzerindeki etkilerini incelemektir. Araştırmanın bir başka amacında öğrencilerin geçirdikleri değişim sonucu ne hissettiklerini ortaya çıkarmaktır. Veriler, bireysel ve grup görüşmelerinden, yazılı belgelerden ve özerklik ve eleştirel okuma anketlerinde elde edilmiştir. Verileri güçlendirmek için, çalışma başladıktan hemen sonra yarı yapılandırılmış görüşmeler, çalışmanın bitiminde ise grup görüşmeleri yapılmıştır. Bulgular, uygulama sonrasında öğrencilerin özerklik algı düzeylerinin yükseldiğini ve bunun eleştirel okumalarına katkı da bulunduğunu belirtmektedir.

Koyuncu (2006) özel bir okulun 27 kişilik 6. sınıf öğrencilerine yaptığı araştırmada, Avrupa Dil Dosyasının (ADD) 8 katılan öğrencilerin özerklik algılarına etkilerini incelemiştir. Başlangıçta, araştırmacı geleneksel değerlendirme araçlarının etkilerini araştırmış ve bulgular bu araçların öğrencilerin özerk öğrenmelerini geliştirme konusunda yetersiz olduklarını ortaya koymuştur. Araştırmanın amacına paralel olarak ADD program değiştirilmeksizin İngilizce ve Almanca Sınıflarına uygulanmıştır. ADD, 'yapabilirim' ifadesinin yer aldığı öz değerlendirme formu, öğrencilerin neler yapabildiğini gösteren etkinliklerden oluşan dosya bölümü ve son olarak öğrencilerin sınav sonuçlarını diplomalarını, sertifikalarını kapsayan pasaport bölümü olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. ADD öğrencilerin dosya yardımıyla ilgilerinin farkına vararak özerk öğrenmelerine yönelik projeler hazırlamışlardır ve burada edindikleri düzeyi öz-değerlendirme araçları öğretmenleri ile birlikte ölçmüşlerdir. Öğrencilerin derste ADD'yi kullanmaları, ve bu yöneme karşı tutumları, derse katılımları, ve dosyanın kendisi

araştırmanın verilerini oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucu ADD'nin öğrencilerin özerk öğrenmelerine olumlu katkı sağladığını göstermektedir. ADD sadece bir öz değerlendirme aracı olarak öğrenci merkezli ve öğrenme amaçlı çevre oluşturmakla kalmamış aynı zamanda dosyalar için etkinlikler hazırlarken öğrenciler eğlenceli vakit geçirmelerini sağlamıştır.

Öğrenme özerkliği ile ilgili bir başka çalışmada, Yıldırım (2005) İngiliz Dili Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğrenme özerkliğine karşı algılarını ve davranışlarını incelemektedirler. Araştırmada katılımcılar hem geleceğin İngilizce öğretmenleri hem de öğrenciler olarak değerlendirilmiştir. Araştırma, öğrencilerin öğrenme özerkliğine karşı algı ve davranışlarını öğrenci olarak hem de geleceğin İngilizce öğretmenleri olarak incelemeyi hedeflemektedir. Öğrenciler ve geleceğin İngilizce Öğretmenleri için olmak üzere veri toplamak için iki farklı anket verilmektedir. Anketlerden toplanan nitel veriler desteklemek için anket sonrası bazı öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır. Bulgular, katılımcıların öğrenci olarak öz öğrenmeleri konusunda daha fazla sorumluluk almaya hazır olduklarını ve geleceğin öğretmenleri olarak da öğrenme özerkliği ile ilgili olumlu görüşlerinin olduğunu ortaya koymaktadır.

1.2. Amaç

Bu araştırmanın amacı, üniversite hazırlık sınıfında temel düzey yabancı dil öğretiminin, öğrenci gereksinimlerine ne ölçüde uygun olduğunu, öğrenen özerkliğini geliştirmeye yönelik öğrenci merkezli etkinliklere ne ölçüde yer verdiğini, öğrencilerin özerklik algı düzeylerinin ne olduğunu ve

akademik başarılarına olan etkisini incelemektir. Aşağıdaki alt sorular yöneltilerek belirlenen amaçlara ulaşılmaya çalışılacaktır.

1. Ankara'da bir özel Üniversitenin İngilizce hazırlık sınıfında okuyan temel düzey öğrencilerinin; İngilizce derslerine ilişkin gereksinimleri açısından aldıkları eğitim konusundaki görüşleri nelerdir?
2. Yıllık ve günlük planlarda öğrenci merkezli etkinliklere yer verilmekte midir?
3. Sınıf ortamında öğrenci merkezli etkinliklere yer verilmekte midir?
4. Anılan Öğrencilerin Özerk Öğrenme Stratejileri Algı Ölçeği puanları nedir?
5. Anılan öğrencilerin özerklik algı ölçeği puanlarıyla, akademik başarı ortalama puanları arasında ilişki var mıdır?

1.3. Sayılılar

1. İngilizce öğrenme sürecinin sınıf ortamıyla sınırlı olmadığı,
2. Sosyal yaşamda ve meslek yaşamında etkili bir şekilde gerçekleşebileceği,
3. Bunun için ise özerk öğrenme becerilerine sahip olmanın önkoşul olduğu kabul edilmiştir.

1.4. Sınırlılıklar

Ankara'da bir Özel Üniversitenin İngilizce Hazırlık Okulu temel düzeyde okuyan 108 kız 63 erkek öğrenci araştırmanın çalışma grubunu

oluşturmaktadır. Bu araştırma 2009-2010 gz ğretim yılı ile sınırlıdır. Bu araştırma öğrencilerin özerklik algısının akademik başarılarına olan etkisini ölçmekle sınırlıdır. Elde edilen bulgulara ilişkin sınırlılıklar nedeniyle genellemeye gidilmeyecek ancak bu araştırma bundan sonra yapılabilecek araştırmalara model oluşturabilecektir.

1. 5. nem

Türkiye’de uzun yıllar yabancı dil dersleri, eğitim programlarında yoğun bir şekilde yer almasına karşın öğrencilerin yabancı dili etkin kullanabilme konusundaki yeterlikleri istendik düzeyde değildir (Sert, 2002). Bu ğrencilerin, önemli lde dil öğrenme ve iletişim bilincini geliştirmemelerinden kaynaklanmaktadır (Little, 1995). Öğrenci merkezli dil eğitimi programının başlıca öğeleri olan bu unsurlar Brindley (1990), Coleman (1988) ve Avrupa Birliği (2001) tarafından önerilen özerk öğrenmeyi desteklemektedir. Özellikle niversite hazırlık sınıfı temel düzey İngilizce derslerinde öğrenciler hedef dili kullanma konusunda isteksizlik göstermekte, hatalarından çıkarım yapmamakta, ve sınıf dışı öğrenme fırsatlarını kullanmamakta ısrar etmektedirler. Neredeyse ğretmenler dersleri bir kaç öğrenciyle işlemekte, sınıfın büyük çoğunluğu pasif kalmakta ya da sadece mekanik alıştırmalarda katılmaktadırlar. Geleneksel bakış açısına dayanan tekniklerin kullanıldığı bu uygulama kısır döngüyle sonuçlanarak sorunu bytmektedir. Süreç içinde öğrenciler motivasyonlarını daha fazla yitirmekte, niversite hazırlık sınıfı temel düzey İngilizce dersleri öğretmenler, öğrenciler ve diğer katılımcılar için bir yük haline gelmektedir (Sert, 2002). Üniversite

öğrencilerinin büyük bölümü akademik yaşamları boyunca ihtiyaç duyacakları plan yapma, uygulama ve değerlendirme yapmalarını sağlayacak gerekli eleştirel düşünme, değerlendirme becerilerini taşımamaktadırlar (Karasar,1984; Büyüköztürk 1996; Karagül, 1996; Köklü ve Büyüköztürk,1999). Öğretmen merkezli geleneksel yabancı dil eğitimi programlarının İletişimsel dil becerilerini kazandırma konusunda başarılı olamadığı konusunda alanyazında çok sayıda kanıt bulunmaktadır. Çelik (1996) geleneksel okulların değişme nedenlerini, öğrenmenin bireyselleştirilememesi ve yeterince aktif olamamasına ve buna bağlı olarak öğretmenlerin ciddi sorunlar yaşamasına bağlamaktadır.

Buna karşın, öğrenci merkezli yaklaşımda, geleneksel yaklaşımın aksine öğrencilerin öğretmenleriyle işbirliği yaparak öğrenme sürecinde daha katılımcı ve etkin bir rol üstlenmektedir. Sınıf içi etkinliklerinin şekillenmesinde öğrencilerin görüş bildirebilmeleri ise motivasyon üzerinde önemli etkiye sahiptir (Tudor,1993). Nunan (1989) bir adım daha ileri giderek müfredat geliştirme sürecinin her bir adımında öğrenci merkezli yaklaşım dikkate alınarak öğretmen ve öğrenci içerik seçiminden yöntem seçimine ve değerlendirme aşamasına kadar karar alma sürecinin her adımında işbirliğini önermektedir. Derse, öğrenme hedeflerini belirleme ve etkinlik seçimi konularında doğrudan katkı sağlayan öğrenciler öğrenme sürecinden en üst düzeyde faydalanmaktadır (Tudor, 1993). Yabancı dil eğitiminde farklı yaş ve düzeylerde öğrencilerle yapılan bazı çalışmalar da bu görüşü desteklemektedir. Gardner (1999) eğitimin başarıya ulaşması için kişiselleşerek öğrencilerin zihinsel imgeleri mümkün olduğunca ayrıntılı bir

şekilde belirlenmesi ve kendi ilgi alanları doğrultusunda materyal ile buluşabilme olanağı sağlanarak öğrendiklerini kendi istedikleri ve rahat oldukları biçimde sunma fırsatı verilmesi gerektiğini belirtmektedir. Öğrencinin gerçek yaşam ortamındaki olanakları değerlendirme konusunda da sorumluluk almasını gerektiren bu yaklaşım özerk öğrenme felsefesine dayanmaktadır.

Holec (1981) öğrenci özerkliğini ana hatlarıyla “öğrencinin kendi öğrenme sorumluluğunu alma becerisi” olarak tanımlamaktadır. Daha açık bir ifade ile kendi hedeflerini belirleyen, bunlara ulaşmak için plan yapabilen ve öz gelişimini değerlendirebilen bir öğrenci profili çizmektedir. Sonuç olarak sözü edilen becerilere sahip olan bir öğrenci öğrenme sürecini başından sonuna kadar yönlendirip yönetebilecektir. Öğrencinin bunu yapabilmesi için her şeyden önce o öğrenme sürecini başlatacak sebeplerin, bir başka deyişle gereksinimlerinin ve beklentilerinin olması gerekmektedir. Konu İngilizce eğitimi bağlamında ele alınacak olursa, öğrencinin öncelikle İngilizceyi nerede, nasıl kullanacağına ve İngilizcenin kendisine mesleki ya da kişisel açıdan nasıl bir katkı getireceğine ilişkin beklentilerinin olması gerekmektedir. Doğal olarak bu beklentiler ve gereksinimler öğrencinin İngilizce eğitimini aldığı kurum konusundaki beklentilerini de şekillendirecektir. Bu sebeple, öğrenci merkezli bakış açısını benimseyen her İngilizce eğitimi programının öğrencilerin beklenti ve gereksinimlerini dikkate alması öngörülmektedir.

Gereksinim çözümlenmelerinin yabancı dil eğitiminde kullanılması, Avrupa Modern Diller Projesi (AMPDK) (The Council of Europe’s Modern

Languages Project) (2001) tarafından kabul edilip benimsenmesi ile birlikte yaygınlaşmıştır. AMPDK Gereksinim çözümlerini davranış hedeflerinin belirlenmesinde atılacak ilk adım olarak kabul eder. Bu hedeflerin kullanılması ile içeriğin işlevler, kavramlar, başlıklar gibi ayrıntıları ortaya çıkartılır (Nunan,1990).

Richterich (1983) gereksinim çözümlerinin önemini vurgulamak için gereksinimin belirlenmediği durumlarda öğrencilerin karşılaşılabilecekleri sorunları sıralar.

Öğrencilerin kötü öğrenmelerinin, derslerine ilgi duymamalarının, motivasyonun düşük olmasının, dil öğretimini sıkıcı bulmalarının işlerinde yeterli kullanmamalarının nedeni büyük ölçüde, farklı özellikler taşıyan öğrencilere uygun olmayan içerik, yöntem ve uygulamalar ile aralarındaki farklılıkların göz önünde bulundurulmayışıdır (Richterich, 1983, s. 2)

Brindley (1990) gereksinim çözümlerinin önemini vurgularken, öğrenci merkezli dil öğrenme sistemlerinin belirleyici bir özelliği olarak öğrenci gereksinimlerine duyarlı olunması gerektiğine değinmektedir ve bununda artık program tasarlamanın neredeyse önkoşulu olarak karşımıza çıktığını ifade etmektedir.

Nunan (1990) gereksinim çözümlerini, öğrencileri gruplandırma ölçütlerini ve gerekçelerini, kursun içeriğinin seçilip düzenlenmesini, yöntemi, kursun yoğunluğunu ve süresini kapsayan parametrelerin belirlenmesini sağlayan işlemler bütünü olarak tanımlamaktadır.

Türkiye’de çok zengin doğal kaynaklar bulunmayabilir ancak toplumsal kalkınmaya çok daha fazla katkı sağlayabilecek genç bir nüfus vardır. Yabancı dil bilmenin bilim ve teknoloji üretimine direk katkısı olduğu açıktır. Bu bağlamda, öğrencilerimizin ‘öğrenmede kendi sorumluluğunu alma ve bunu gerçekleştirme doğrultusunda hedef belirleme ve bu hedefe ulaşma süreçlerini yönetme becerilerini kazanması’ (Holec, 1981) diğer bir deyişle özerk öğrenme algısını geliştirmesi, yabancı dil öğretiminde çok önemli bir mesafe alınmış olacaktır.

Sapir (1921) dilin, yaşamlarımızın içeriğini belirleyen toplumsal inanç ve uygulamaların birikimi olan kültürden ayrılamayacağını vurgular. Bu tanımın ışığı altında insan anadilini sınıf ortamında değil sosyal yaşamın içinde dinleyerek, duyduğunu taklit ederek, üreterek, zaman zaman yanlış yaparak ve bunu düzelterek öğrenir. Geniş bir sürece yayılan bu deneyimler yabancı dil öğrenimi söz konusu olduğunda dil öğrenmenin ancak ve ancak o dilin konuşulduğu ülkede yaşamakla olası olduğu gibi yanlış bir algı ortaya çıkmaktadır. Oysa o ülkede uzun yıllar yaşadığı halde sosyal yaşamın içine girmeden kendi milletinden insanlarla çok dar bir alanda yaşadığı için dil öğrenemeyen birçok insan vardır. Diğer yandan özerk öğrenme algısı yüksek olan bir öğrenci bu deneyimlerin benzerlerini sınıf ortamı dışında, gelişen teknoloji yardımıyla oluşturabilir. Bunu ancak özerk öğrenmenin önkoşulu olan hedeflerin belirlenmesi ve bu hedeflere ulaşmak için planlı bir bireysel çabayla gerçekleştirebilir.

Gardner (1983) her bir bireyin sadece kendisinde bulunan ve başkasına benzemeyen farklı bir bilişsel yapıya sahip olduğunu belirtmiştir. Her bir insandaki bu bilişsel farklılıklar dikkate alındığında öğretmenin aynı anda tek bir öğretme yönteminin uygulamasına bağlı öğrencilerin büyük bir bölümünün söz konusu dersi farklı yöntemlerle daha iyi öğrenmesi veya başarılı olması olasıdır. Holec (1983) yaptığı öğrenci özerkliği tanımıyla “öğrencinin kendi sorumluluğunu” almasıyla bu ihtiyacın karşılanabileceğini belirtmektedir. Öğrencilerin kendi sorumluluğunu alabilmeleri için yol gösterilmeli ve öğrenme sürecine gönüllü katılımları sağlanmalıdır. Bunun sağlanması için “öğrenci özerkliği kavramının hem öğretmen hem de öğrenciler tarafından tam olarak anlaşılması ve “özerklik” kavramının sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerle ön planda tutulması gerekmektedir. Böyle bir sorumluluğun gerektirdiği alt beceriler; öğrenme amaç ve hedeflerini belirleme, bu hedeflere ulaşma süreçlerini yürütme hedefe ulaşma durumlarını değerlendirme olarak sıralanabilir. Özerk öğrenme becerileri, bağımsız öğrenme becerileri olarak da anılmasına karşın, başkaları ile işbirliğine dayanan etkileşimsel bir süreci gerektirir (Dam, 1995 akt. Smith, 2003). Öğretmenin yönlendirmesiyle sınıf içinde başlatılan bu sürecin gerçek yaşam ortamına aktarılarak yaşam boyu sürdürülmesi beklenmektedir.

Alanyazından, özerk öğrenme felsefesine dayalı yabancı dil eğitim programlarının, yabancı dil eğitiminin kısa ve uzun vadeli etkililiği konusunda yaşanan sorunların çözümünde olumlu etkilerinin olduğu anlaşılmaktadır. Bir yabancı dil eğitim programında özerk öğrenmenin gerçekleşebilmesi için öğrenciyi bu sürece çeken sebeplerin, bir başka deyişle gereksinimlerinin

saptanması gerekmektedir. Ancak, öğrenci beklenti ve gereksinimlerinin gözetilmesi özerk öğrenme sürecini başlatabilecek itici güç olmakla birlikte yeterli olmayabilecektir. Geleneksel yaklaşımın öngördüğü yöntem ve stratejilerin kullanıldığı bir İngilizce eğitim programı öğrenci gereksinimlerine uygun görünse de, özerk öğrenenler yetiştirme konusunda başarıya ulaşım ulaşmayacağına incelenmesi önemli görülmektedir. Bu bağlamda, öğrencilerin İngilizce öğrenme gereksinimlerinin belirlenmesi, öğrenci merkezli yöntem ve stratejilerin ne ölçüde uygulandığının araştırılması özerk öğrenme becerilerinin geliştirilmesi konusunda atılması gereken adımlar arasındadır. Bir İngilizce hazırlık eğitimi programında özerk öğrenme becerilerinin kazandırılması, öğrencinin okul dışında ve okul sonrası sosyal yaşamında ya da meslek yaşamında başarısı için gereken uzak hedeflerdir. Bununla birlikte, İngilizce akademik başarısı gibi yakın bir hedefle olan ilişkisinin olup olmadığı ve bu konuya ilişkin sebeplerin neler olduğunun da incelenmesi uzak hedefe daha etkili ulaşma konusunda önemli ipuçları verebilir. Bu nedenle, bu küçük ölçekli durum çalışmasının yabancı dil eğitiminde yaşanan sorunların çözümüne katkı sağlayacağı umulmaktadır.

BÖLÜM II

KURAMSAL TARTIŞMA

Bu bölümde öncelikle genel anlamda özerklik kavramı ele alınmıştır. Daha sonra, yabancı dil eğitiminde yeri, ayrıca öğrenme özerkliğinde öğretmen ve öğrencinin rolü tartışılmıştır.

2.1 Özerklik

Öğrenme özerkliği teriminin ilk olarak yetişkin eğitiminde Knowles (1995) tarafından “öz yönlendirici öğrenme” (self directed learning) üzerine yaptığı bir araştırmada ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, özerk öğrenmenin tanımı “bireylerin kendi öğrenmeleriyle ilgili sorumluluğu kabul ettiği bir süreç” olarak ortaya çıkmaktadır.

Ancak Dickinson (1987) öz yönlendirici öğrenme ve özerk öğrenme arasındaki en belirgin farkın öz yönlendirici öğrenmede kendi sorumluluğunu kabul etmesi ve buna paralel hareket ederken, özerk öğrenmede buna ek olarak bu kararların uygulanması olarak açıklar. Özerk öğrenme bağımsız öğrenmeyi öne çıkarmakla birlikte bunun bireyin tek başına yapması gerektiği anlamı çıkarılmamalıdır. Little ve Dam (1998) insanların birbirlerine bağlı sosyal varlıklar olduğunu ve yine birbirlerinden öğrendiklerini vurguluyorlar.

Öğrenme özerkliği konusunda önemli çalışmaları olan Benson (2001) öğrencilerin özerkliği kazanmaları için öz yönetim, öz değerlendirme, öz gözlem becerilerinin geliştirilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Sullivan ve Lindgren (2002) İsveç'te yetişkin dil eğitiminde, öğrencilerin kendi kompozisyon yazma süreçlerini dilbilimsel ve genel olarak değerlendirmelerini ve sonrasında farklı yazım sürecinin seçilme sebebini tartışarak öz değerlendirme ve yansımalarının artırılmasını araştırmışlardır. Sonuçlar bütün katılımcıların kendi yazımlarıyla ilgili yararlı ve farklı görüşler edindiklerini ortaya koymuştur. İsviçre'de farklı bağlamlarda kullanılan OAÇ tarafından hazırlanmış öz-değerlendirme (self-assesment) araçları ve standart testler arasında yüksek korelasyon görülmesi (Wilson ve Lindsey, 1999 akt. Avrupa Birliği 2002) bu araçların öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri konusunda güvenilir olduğunu göstermiştir. Bachman ve Palmer (1989) ve Blanche (1990) öz değerlendirme araçları ve standart testler arasında yüksek korelasyon bulmuşlardır.

Özet olarak öz yönlendirici kavramıyla başlayan ve sonrasında kendi öğrenmesi ile ilgili hedefe belirleyen ve karar alan özerk öğrenci OAÇ araçları ile de gelişimini değerlendirme fırsatı yakalar. Little (1991) öğrenme özerkliğini kısaca tanımlamanın zor olduğunu ve konuyla ilgili yanlış anlamaları geniş bir şekilde tartışmayı tercih eder. Little (1991, s.3-4) öğrenme özerkliğinin ne olmadığını aşağıdaki gibi açıklamaktadır.

1. Özerklik, öz öğretmenin (self teaching) eşanlamlısı değildir. Başka bir deyişle öğretmensiz öğrenme anlamına gelmemektedir.
2. Sınıf ortamında öğretmenin sorumluluğunu bırakması, ve öğrencinin elinden gelenin en iyisini yapması değildir.

3. Özerklik, öğretmenin öğrencilere yaptığı (uyguladığı) bir şey değildir veya bir öğretim yöntemi de değildir.
4. Özerklik, tek kolay tanımlanabilir bir davranış değildir.
5. Özerklik, öğrencilerin bir seferde edindikleri durağan bir süreç değildir.

Yukarıdaki önermeleri tersten yorumladığımızda özerk öğrenciyi sorumluluk alabilen, deneyimi üzerine uygulama yapma beceri ve kapasitesine sahip bir kişi olarak tanımlayabiliriz (Holec, 1995)

2.2. Yabancı Dil Öğretiminde Özerklik

Son çeyrek yüzyılda yapılan araştırmalar, yabancı dil öğretiminde özerklik konusunun önemini ortaya koymuştur. Benson (2001) bu olgunun yabancı dil eğitimi alanına ilk olarak, yetişkinlere yaşam boyu öğrenme fırsatları sunan Avrupa Birliği Modern Diller Projesinin başlıca amacı olarak sunmasıyla girdiğini ifade etmektedir. Avrupa Birliği Ortak Dil Çerçevesinin (ODÇ) (European Language Framework) gelişmesinin temeli 1970 lerden beri yabancı dil öğretmenlerinin ve yöntembilimcilerin, öz anlayış (self concept), kişisel sorumluluk varsayımı ve yetişkin eğitiminde etkili faktörlerle ilgili görüşlere vurgu yapan Humanist Psikolojiden etkilenmesine dayanmaktadır.

Tudor (1993) her bir öğrencinin karmaşık bir yapıya sahip olduğunu ve dil öğretiminin yalnız öğrencinin etkinliğinin ve entelektüel becerilerinin mümkün olduğunca açığa çıkartması değil aynı zamanda öğrencinin devam eden yaşam deneyimiyle ilişkilendirmesi olarak betimlemektedir.

Dubin ve Olshtain (1986) Hümanist Psikolojinin hedeflerinin bazılarının direk olarak öğrenci özerkliğinin anahtar faktörleriyle ilgili olduğunu belirtmektedirler. Bunlar, öğrenciye verilen yüksek saygı ve değer, öğrenmeyi bir öz gerçekleştirme şekli olarak görme, karar alma sürecinde öğrenciye değer verme ve öğretmeni etkinlik düzenleyici (facilitator) olarak görmesidir.

Dil öğretiminde özerkliğin ne olduğu sorusunun yanıtları öznel olduğundan belki de yanıtlanması en zor sorulardan biridir. Pemberton (1996) özerkliğin tanımındaki özneliliğin, farklı terimlerin benzer anlamda veya benzer terimlerin farklı anlamda kullanılmasından kaynaklandığını savunmaktadır. Bu terimler eğitimde yaygın olarak kullanılan öz-erişim (self-access), öz-öğretimli öğrenme (self-instruction learning), bireyselleştirilmiş öğretimdir (individualised learning).

Öz erişim dil öğrenimi genelde öz yönlendirimli (self-directed) veya özerk öğrenmeyle eşanlamlı olarak kullanılmaktadır. Yabancı dil malzemelerine öz erişimle ulaşılması öz yönlendirimli eğitim bağlamında mükemmel bir fırsat sağlamaktadır. Benson (2001) öz erişimin, özerk öğrenime götüren özyönlendirimli bir araç olarak varsaymaktadır.

Yabancı dilde özerklik anlayışı bireyselleşmeyle birlikte anılmaktadır. Dickinson (1987) bireysel öğretimi her bireyin karakteristik farklılıkları dikkate alınarak öğretmen veya öğrenci tarafından uyarlanan öğrenme süreci olarak varsaymaktadır.

Yapısal Psikoloji özerklik kavramının temelini oluşturan başka bir bilim dalıdır. Bunu Benson ve Voller (1997) özerkliği, öğrencinin kendi hedef dil

versiyonunu yapılandırma sürecine yardım etme\katkı sağlama sonuç olarak da öğrencinin kendi öğrenmesiyle ilgili sorumluluk alması olarak açıklamaktadırlar. Ayrıca dil eğitiminde özerklik teriminin beş farklı şekilde kullanıldığını öne sürmektedirler:

- özerk öğrenmeyi, öğrencilerin tamamen yalnız çalıştıkları durumlar olarak
- öz yönlendirimli eğitimde öğrenilebilen ve uygulanabilen beceriler grubu olarak
- kurumsal eğitim tarafından baskılanmış doğuştan gelen içsel kapasite olarak
- öz öğrenmesi ile ilgili sorumluluk alması olarak
- öğrencilerin öz öğrenmeleri ile ilgili yönlendirme hakkı olarak.

Candy (1989 akt. Benson ve Voller, 1997) yapılandırmacı yaklaşımların öğrenme sürecinde alınan kararların bireysel sorumluluk açısından özerkliği desteklediğini kabul eder. Bununla birlikte yapılandırmacı yaklaşımlar, özerklik de olduğu gibi yaratıcılığa hedef dilde etkileşime önem vermektedir.

Deneyimsel öğrenmenin kuvvetli bir savunucusu olan Kohonen (1992) bu tarz öğrenmeyi özerk öğrenmenin bir parçası olarak, öğrencilerin kendi öğrenmelerini yönetmeleri gerektiği ve bilinçli olarak becerileri geliştirmek, görevleri düzenlemek için öz algı (self- concept) edinmeleri gerektiğini belirtmektedir. Bu tanımını öğrencilerin öz algıyı edinmeye çalışırken dersin tüketicisinden çok üreticisi olmaları gerektiği olarak tamamlamaktadır.

İletişim kanallarının artmasıyla küçülen dünyamızda dil öğrenmedeki arayışlar çeşitlendikçe birey olarak her bir kişinin farklılığı ve buna paralel olarak da öğrenmede etkinliği artırma yaşam boyu öğrenme stratejisi olarak anılabilecek özerk öğrenmenin öneminin anlaşılmasıyla olasıdır.

Benson (1997) uygulamalı dilbilimde özerklik olgusuna yönelik görüşleri üç başlık altında sınıflandırıyor; teknik (olarak) özerklik, psikolojik özerklik, politik özerklik. Benson'a göre modern ve sosyal bilimlerin öğrenilmesinde kullanılan üç büyük yaklaşım; pozitivism, yapısalcılık ve eleştirel düşünme (teori) dil öğrenmedeki özerklik çeşitleriyle örtüşmektedir.

Psikolojik özerklik, öğrencilerin öz öğrenmeleri ile ilgili sorumluluk alma yetisi olarak tanımlanmaktadır. Psikolojik özerklik, bireyin kendi içinde içsel dönüşümü gerektirmektedir (Benson, 1997). Bu tanım psikolojik özerklik ve bilgiyi anlamın yapılandırılması ve öğrenmede karar alma sorumluluğunu ve bireysel düşünce özgürlüğünü savunan pozitivism arasındaki yakın ilişkiyi açıklamaktadır.

Diğer yandan politik özerklik, öğrencilerin öğrenim süreç ve içeriğini kontrol edebilmeleri olarak tanımlanır. Özerkliğin bu şeklini Young (1986) bireyin kendi dünyasını başkalarının görüşlerine bakılmasızın kontrol etmesi olarak tanımlamaktadır.

2. 3. Özerk Öğrenmede Öğretmen ve Öğrenci Rollerini

Gardner ve Miller (1999) dil öğretiminde özerk öğrenmenin uygulanmasının en önemli ön koşulunun öğretmen ve öğrencinin rollerinin değişmesi gerektiğini belirtmektedir. Daha açık bir ifadeyle öğrenci merkezli öğretim çerçevesinde sorumluluk öğretmenden öğrenciye geçmektedir. Özerk öğrenmenin başarılı bir şekilde uygulanması öğretmen ve öğrencinin özerklik algılarının gelişmesi doğrultusunda bu iki grubun birbiriyle etkileşimine bağlıdır (Little, 1995). Öğrenci ve öğretmenin özerk öğrenmede rollerini ayrı ayrı irdelemekte sayısız yarar bulunmaktadır.

2. 3.1 Özerk Öğrenmede Öğretmenin Rolü

Avrupa Ülkelerinin bir kısmında gelişen öğrenci özerkliği ile ilgili Ortak Avrupa Çerçevesinin (OAÇ) (Common European Framework) uygulamasından alınan sonuçlar özerk öğrenmeyi ne kadar özendirdiğini göstermiştir. (Avrupa Birliği, 2002). Kohonen (2000) OAÇ ile bağlantılı AB himayesinde gerçekleştirdiği bir çalışmada dil öğretmenin, özerk dil öğrenimi için kaynak kişi olarak önemli bir rol üstlendiğini ve öğretmenin mesleki gelişiminin dil öğrenimi, öğretimi ile direkt ilişkili olduğunu belirtmiştir.

Rol olarak özerk öğretmen kendisini her zaman bir öğrenci olarak tanımladığından, kendini her şeyi bilen biri olarak sunan geleneksel öğretmenden farklı davranır (Mann, 1997). Bu yeni rolde öğretmen danışman, organize eden, malzeme geliştiren ve değerlendirmeci olarak ortaya çıkar. Tudor (1993) benzer bir bakış açısıyla, geleneksel öğretim ortamlarında öğretmenin başlıca rolünün, ne öğrenileceği, nasıl öğrenileceği konusunda

tek karar verici olarak bilgi sağlayıcısı olduğu görüşünü savunmaktadır. Başka bir ifadeyle özerk öğrenmeyi benimseyen programlarda öğretmenlerin, bilgi sağlayıcı rolünden, öğrencilere öz hedeflerini belirleme, uygulama fırsatlarının planlanması veya sürecin değerlendirilmesi konusunda sorumluluğu almalarına yardım edecek danışmanlık rolünü üstlenmelidir.

Oh (2002) öğretmenlerin, öğrencilerin dili daha etkin öğrenebilecekleri yöntemleri ve onların her birinin kuvvetli ve zayıf yanlarına uyumlu bireysel özelliklerinin dikkate alınması gerektiğine değinmektedir. Little'a (1995) göre öğrenci özerkliğini artırmak için öğretmenin bir dizi hazırlık yapması gerekmektedir. Burada öğretmen hangi alanlarda özerkliği geliştirmesi gerektiğine karar vermeli, öğrencinin nereye kadar hedeflerini belirlemede, malzeme seçiminde, öğrenme sürecini değerlendirmede serbest bırakması konusunda karar vermelidir.

Cotteral (1995) öğrencinin daha fazla sorumluluk alması programın içeriğini tartışırken programın en önemli özelliğinin öğrenci özerkliğini artırmak için sağlanan öğretmen öğrenci diyalogundan bahsedilmektedir. Bu diyalog yardımıyla bu iki grup arasında direk bir ilişki kurulurken hedef belirlenmesinde, ve öğrenme sürecinin değerlendirilmesinde, öğretmenin bir dahaki çalışma için önerisi alınmaktadır.

Eğitim kurumlarında kurulan bireysel erişim merkezleri öğretmenlerin öğrencileri özerk öğrenme konusunda yardım edebilecekleri uygun yerlerdir. Burada öğretmenler her bir öğrencinin ihtiyacına göre ders malzemesine

erişim ve bunların kullanılması konusunda yardım edebilecekleri unutulmamalıdır.

2. 3.2 Özerk Öğrenmede Öğrencinin Rolü

Özerk öğrenciler, sadece öğretmeni izleyen geleneksel öğrencinin aksine öğrenme sürecine daha fazla öğrenme fırsatları bularak etkin katkı sağlarlar. Dilbilimciler Özerk öğrencilerin özelliklerini sıralarken birbirlerine benzer saptamalarda bulunmaktadır. Bunlardan birkaçını burada irdelemek yararlı olacaktır.

Holec (1985) özerk öğrencinin özelliklerini şöyle sıralamaktadır; a) hedeflerinin ve öğrenme içeriğinin belirlenmesi, b) uygun ders malzemesi ve öğrenme tekniğinin seçilmesi, c) yer, zaman ve öğrenme hızının yönetimi, d) ne öğrenildiğinin değerlendirilmesidir.

Dickinson (1992) özerk öğrencileri, geleneksel öğrencilerden ayıran 5 noktayı vurgulamaktadır; a) yeni olarak neyin öğretildiğini ayrıştırabilirler, b) kendi hedeflerini şekillendirebilirler, c) uygun öğrenme stratejilerini nasıl seçebileceğini ve uygulayacağını bilir, d) öğrenme stratejilerini uygularken kendilerini gözlemleyebilirler, e) bilinçli olarak kendi öz değerlendirmelerini yaparlar.

Özerk öğrenme becerisine sahip öğrenciler sınıf içinde öğrendikleri dil becerilerini sınıf dışında uygulamak için büyük çaba sarf ederler. Öğrenmelerinin bir parçası olarak bunu gerçekleştirmek için hedef dilde gazete okurlar, TV izlerler ve internette araştırma yaparlar.

Geleneksel sınıf ortamında öğrenciler pasif duruma geçerek tek sorumlu olarak öğretmeni algılar ne her an yapılacağını kendisine söylemesini bekler. Sinclair ve Ellis(1989) öğrencilerin böylece öğretmen bağımlısı bir konuma düştükleri oysa özerkliğin sağlanması için öğrenci ve öğretmenin öğrenme sürecindeki ilişki ve rolleri hakkında bilinçlenmeleri gerektiğini savunmaktadırlar.

Little (1995) örgün (formal) eğitim kurumlarında öğrencilerin birden öz öğrenmeleriyle ilgili sorumluluk almalarının zor olduğunu ancak öğretmenlerin onlara uygun ders malzemesi ve bunları uygulama fırsatı sağlayarak yardımcı olabileceklerini belirtmektedir. Buna paralel olarak Esh, Schawijk, Elsen, ve Satz (2000) geleceğin öğretmenlerinin özerk öğrenmenin öğretim yöntemleri üzerindeki etkileri, öğrenci ve öğretmen rollerini akademik ve uygulamalı olarak çok iyi öğrenmeleri gerektiğine değinmektedir. Uzun tartışmalar ve araştırmalar sonucu özerk öğrenmenin altında yatan süreç ve prensipleri öğretmen yetiştirme müfredatıyla bütünleştirdiklerini ifade etmektedirler.

Sonuç olarak yabancı dil öğretiminin daha üst düzeylere çıkartmak, öğrencilerin bilişsel farklılıklarını dikkate alarak bu süreçte, öğretmenleriyle işbirliği içinde, kendilerinin etkin katılımlarının gerekliliği, öz öğrenmeleri konusunda hedef belirleyip ve bunu uygulayan birer özerk öğrenen olmalarıyla olasıdır. Bu durumda öğrenciler okul dışı olanakları da öğrenme süreçlerine dahil edebilecek ve okul sonrası öğrenme etkinliklerine devam ederek yaşam boyu öğrenci olmanın gereğini yerine getirebileceklerdir. Her

eğitim programının yakın hedeflerinin (öğrenme ıktıları), uzak hedeflere yönelik olması durumunda anlamlı olacağı gözden kaçırılmamalıdır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada; nitel ve nicel veri toplama araçlarının bir arada kullanıldığı karma yöntemin çeşitleme tasarımı kullanılmıştır. Bu yaklaşımın amacı; “araştırma problemini en iyi şekilde anlayabilmek için, aynı konuda farklı, ama birbirini tamamlayan veriler toplamak” (Morse, 1991, s. 122). Araştırma desenini güçlendirmenin yollarından biri, veri toplama araçlarında çeşitlemenin (triangulation) sağlanmasıdır (Patton, 1990). Buna göre araştırmacı ilk olarak öğrencilerin İngilizce dersine ilişkin gereksinimlerini ve İngilizce dersinin verimliliği konusundaki görüşlerini belirlemek amacıyla bir ölçek geliştirmiştir. Aynı amaçla geliştirilmiş yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla ölçek ile toplanan veriler güçlendirilmeye çalışılmıştır. Gözlem ve belge analizi ile toplanacak olan nitel verilerle ise “Özerklik Algı Ölçeği” ile elde edilecek olan nicel veriler desteklenmeye çalışılmıştır. Böylece araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğinin artırılması hedeflenmiştir. Öğrencilerin özerklik algı ölçeği puanları ile İngilizce akademik başarı puanları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla ilişkisel tarama (associational) modellerinden korelasyon araştırma yöntemi kullanılmıştır. Büyüköztürk (2006) bu yöntemi iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin manipüle edilmeden incelenmesi olarak tanımlamaktadır. Bu çalışmada bağımlı değişken olan akademik başarı ile bağımsız değişken olan özerk öğrenme algısı arasındaki ilişki incelenmiştir.

3. 2. Çalışma Grubu

Ankara’da bir Özel Üniversitenin İngilizce Hazırlık Okulu temel düzeyde okuyan 720 (%60) kız 580 (%40) erkek toplam 1200 öğrenci araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Bu öğrenciler kız ve erkek oranları korunarak 23- 24 kişilik gruplar halinde 57 şubeye yerleştirilmiştir. Toplanan verilerin derinsel ve bütünselliğini korumak amacıyla cinsiyet faktörü ve sınıf baz alınarak tabakalı seçkisiz örnekleme tekniği kullanılmıştır. Zaman, maliyet ve uygulanabilirlik faktörleri dikkate alınmış ve tek numaralı yirmi üç şubenin her birinden kız ve erkek öğrenci oranları gözetilerek, altı kız dört erkek olmak üzere toplam on öğrenci seçilmiştir. Buna göre, 109 kız (%62), 64 erkek (%38) öğrenciden oluşan toplam 173 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Bu araştırma 2009-2010 güz öğretim yılı ile sınırlıdır. Bu araştırma üniversite hazırlık sınıfı programının öğrenci gereksinimlerini ne ölçüde karşıladığının ve öğrencilerin özerklik algı düzeylerinin akademik başarı bağlamında araştırılması ile sınırlıdır. Elde edilen veriler anılan kurum ve dönem için geçerlidir. Bu çalışma daha sonra yapılabilecek olan çalışmalara model oluşturabilecektir.

Tablo 3.1

Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı

	Kız	Erkek	Toplam
N	109	64	173
%	62	38	100

Üniversitede eğitim dili Türkçe olmakla birlikte 4 yıllık programlara kayıt olan öğrenciler için bir yıl İngilizce Hazırlık Programına devam etmektedirler. Güz dönemi başında yerleştirme (Placement), yeterlik (Proficiency) (EK 1) olmak üzere iki klasik teste ve ayrıca İngilizce Öğretmenliği ve Amerikan Kültür bölümü öğrencileri konuşma ve yazma sınavlarına da tabi tutulmaktadır. Her iki test de dilbilgisi, okuma-anlama, ve kelime bilgisini ölçmektedir. Yerleştirme sınavından 60 puan ve üzeri alan öğrenciler yeterlik sınavına girmeye hak kazanmaktadır ve bu sınavdan da 60 puan ve üzeri alarak başarılı olan öğrenciler hazırlık sınıfını direk geçme bölümlerine kayıt yaptıрма hakkını kazanmaktadır.

Hazırlık programına yerleştirilen öğrenciler başlıca üç grupta toplanmaktadır; A kuru orta öncesi (Pre-Intermediate) düzey (Amerikan Kültür ve İngilizce Öğretmenliği bölümü öğrencileri) B kuru temel (Elementary) düzey C kuru başlangıç (Beginner) düzey öğrencilerden oluşmaktadır. A kurunda hafta da 24 saat B kurunda 20 saat ve C kurunda da 26 saat İngilizce dersi işlenmektedir.

Araştırma da verilerin güvenilirliğini ve geçerliğini artırmak için çalışma grubunu Hazırlık Okulunun % 80 lik en büyük bölümünü oluşturan C kuru seçilmiştir. Bu kurda ilk olarak öğrenci ve alıştırmacı olmak üzere iki kitaptan oluşan Headway Beginner serisi okutulmaktadır. Daha sonra Enterprise Beginner, Elementary, Pre-Intermediate olmak üzere 3 kitaptan oluşan set izlenmektedir. Bu seride de her bir takım öğrenci, dilbilgisi ve alıştırmacı olmak üzere 3 kitaptan oluşmaktadır. Dilbilgisi ve kelime bilgisi için ünitelere paralel

okul tarafından derlenmiş bir kitapçık da kullanılmaktadır. Ancak dilbilgisi yönünden zengin olan bu seri okuma, konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmek açısından yıl içinde yetersiz kalmaktadır. Dışarıdan okuma parçası verilerek çözülebilecek bu sorun zaman içinde müfredat içinde açıkça belirtilmediği için öğretmenler çok sık tercih edilmemektedir. A ve B kurlarına yerleştirilen öğrencilerin tamamı kolej ve Anadolu Lisesi çıkışlı oldukları belirtilmektedir. Ancak araştırma grubunu oluşturan C kuru öğrencilerinin de büyük bir bölümünü yine kolej ve Anadolu lisesi çıkışlı oldukları Tablo 3.2 de gösterilmektedir.

Tablo 3.2
Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Mezun Oldukları Liselere Göre Dağılımı

	Düz Lise	Kolej ve Anadolu Lisesi	Toplam
n	69	104	173
%	39.8	60.2	100

Gereksinim analizlerinin temel mantığını oluşturan bir diğer önemli faktörde öğrencilerin okuyacakları bölümde, İngilizce derslerinin ne anlam taşıdığı ve meslek yaşamlarında nasıl kullanabileceklerini anlamak açısından ankete katılan öğrencilerin okuyacakları bölümleri tablo 3.3 de belirtilmiştir.

Tablo 3.3
Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okuyacakları Bölümlere Göre Dağılımı

	Sağlık ve Eğitim	Hukuk ve İletişim	İşletme	Mühendislik	Toplam
N	75	41	26	31	17
%	43.35	23.65	15.1	17.9	100

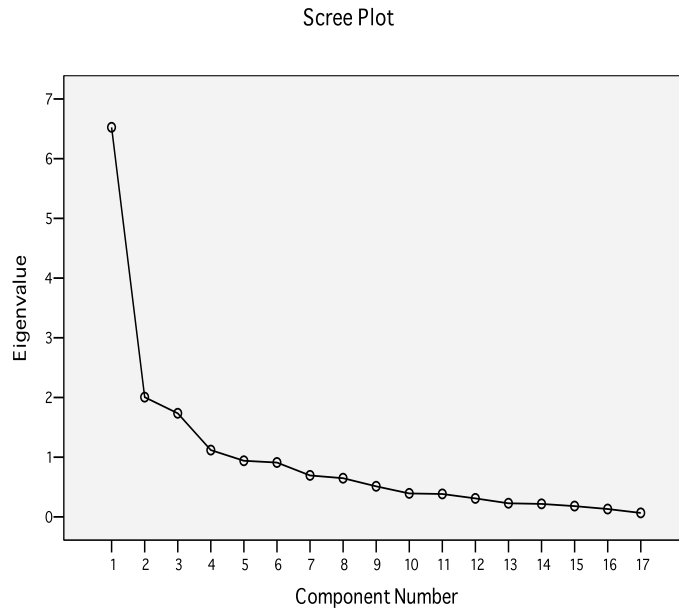
3.3 Veri Toplama Araçlarının Geliştirilmesi ve Verilerin Toplanması

3.3.1 Gereksinim Algı Ölçeği

Öğrencilerin gereksinimleri konusunda eğitim aldıkları programa ilişkin algılarını ölçmeye yönelik daha önce (Sert, 2008) tarafından geliştirilen geçerlilik ve güvenilirliği yüksek bir ölçek esas alınmıştır (Ek-2). Ölçekte beşlik derecelendirme sistemi kullanılmıştır. Buna göre şu ifadelere yer verilmiştir; 1='kesinlikle katılmıyorum', 2='katılmıyorum', 3='kararsızım', 4='katılıyorum', 5='kesinlikle katılıyorum'. Ölçek, araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için Üniversitenin yetkili organlarından alınan izinlerden sonra 24 Aralık günü her sınıfın kendi öğretmeni tarafından aynı ders saatinde 20 dakikalık bir zaman diliminde 1200 hazırlık öğrencisinden 173'üne uygulanmıştır. Araştırmacı bir problem çıkması olasılığına karşın koridor da hazır bulunmuştur. Öğrencilerin Özerk öğrenme algıları ile akademik başarıları arasında ilişkinin incelenebilmesi için anketlerin üzerine adlarının yazılması istenmiş ancak araştırmacı isimlerin gizliliği konusunda garanti vermiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğini yeniden ölçmek amacıyla aşağıdaki yol izlenmiştir.

Ölçeğin yapı geçerliğini istatistiksel olarak tespit etmek için açımlayıcı faktör analizi tekniği kullanılmıştır. Ölçeğin öncelikli olarak, faktör analizine uygun olup olmadığını anlamak amacıyla KMO ve Bartlett testi yapılmıştır. Bu kapsamda KMO testi ölçüm sonucunun .50 ve daha üstü, Bartlett küresellik testi sonucunun da istatistiksel olarak anlamlı olması gerekmektedir (Jeong,

2004: 70). Bu çalışma sonucunda KMO testi sonucu .73, Bartlett küresellik testi de ($p < 0.01$) anlamlı bulunmuş ve ölçeğe faktör analizi yapılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. İlk analizde, öz değeri 1'den büyük olan 12 faktör olduğu belirlenmiştir. Ancak, Şekil 3.1 incelendiğinde, öz değeri diğer faktörlerden daha yüksek olan ve açıkladığı varyansı daha yüksek olan tek faktörün baskın olduğu anlaşılmaktadır.



Şekil 3.1. Faktörlerin öz değerlerine ait scree plot.

Ölçeğin faktör sayısı belirlendikten sonra faktör analizi tekrar edilmiştir. Ancak tek bir faktör söz konusu olduğu için dik döndürme yapılmamıştır. Açıklayıcı faktör analizinde maddelerin yer aldıkları faktördeki yük değerleri için sınır değer .27 olarak alınmıştır. Tüm maddelerin .27'den daha fazla faktör yüküne sahip olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle hiç bir madde ölçekten

çıkartılmamıştır. Nihai analiz sonunda Gereksinim Ölçeği'nin açıklayıcı faktör analizine ilişkin bulgular Tablo 3.4'de sunulmuştur.

Tablo 3.4

Gereksinim Algı Ölçeği Temel Bileşenler Analizi
Sonucu Faktör Yük Değerleri

Madde	Faktör 1
M12	,828
M13	,740
M9	,698
M11	,680
M6	,680
M14	,667
M2	,652
M16	,637
M17	,621
M7	,597
M1	,597
M8	,572
M5	,551
M3	,546
M15	,538
M4	,436
M10	,310

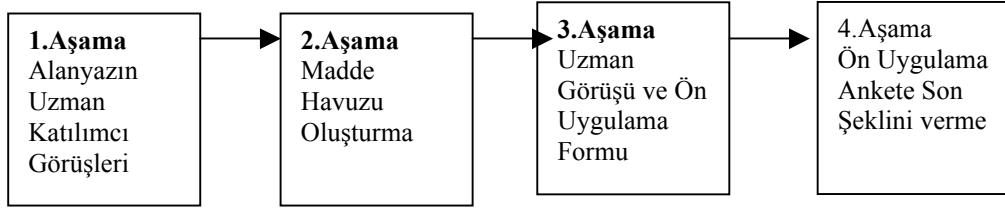
Gereksinim Algı Ölçeğine yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda tek faktör elde edilmiştir. Bu faktör ölçeğe ilişkin toplam varyansın %38.38'ini açıklamaktadır. Büyüköztürk (2002: 119), tek faktörlü ölçeklerde açıklanan varyansın %30 ve daha fazla olmasının yeterli görülebileceğini ifade etmektedir. Yapılan faktör analizi sonucunda elde edilen veriler ölçeğin geçerliğinin yüksek düzeyde olduğuna işaret etmektedir. Gereksinim Ölçeği 17 maddeden oluşmaktadır.

Ölçeğin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı belirlenmiştir. Yapılan istatistiklere göre ölçek tek faktörlü olduğu için ölçeğin tamamı için güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve bu değer .89 olarak bulunmuştur. Tezbaşaran (1997: 47), likert tipi bir ölçekte yeterli sayılabilecek bir güvenilirlik katsayısının olabildiğince 1'e yakın olması gerektiğini ifade etmektedir. Bu sonuçlara göre ölçeğin tamamının güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilmektedir.

3.3.2 Özerklik Algı Ölçeği

Özerk öğrenme ölçeği araştırmacı tarafından geliştirilerek kullanılmıştır. Ölçek maddelerin yazımında, Figura ve Jarvis (2007) tarafından geliştirilen anket çalışmasından yararlanılmıştır.

Ölçeğin geliştirilmesinde geçerlik ve güvenilirliğin sağlanabilmesi için 4 aşamalı bir süreç izlenmiştir (şekil 3.2); a) alanyazın incelenmesi, konuyla ilgili uzman ve katılımcı görüşleri b) madde havuzu oluşturma C) uzman görüşü alma ve ön uygulama formu oluşturma d) ön uygulama ve ankete son şeklini vermek (Büyüköztürk, 1996).



Şekil 3.2 Ölçek Geliştirme Süreci

Ölçeğin madde havuzunu oluşturmak amacıyla çalışmanın yürütüleceği Üniversitenin hazırlık sınıfında okuyan 10 kız (% 62) 63 erkek (% 38) öğrenci, daha sonra örneklem dışında bırakılacak olan toplam 21 öğrenci açık uçlu sorular yöneltilerek okul içi ve dışı etkinlikleri dikkate alarak özerk öğrenme beceri algılarına ilişkin kompozisyon yazmaları istenmiştir. Kompozisyonlar araştırmacı tarafından içerik analizi (Tablo 3.5) ile incelenmiş ve ölçekte yer alacak maddeler için bir madde havuzu oluşturulmuştur.

Tablo 3.5

Öğrencilerin Özerk Öğrenme Algılarına İlişkin Kompozisyon Çalışmasının İçerik Analizi

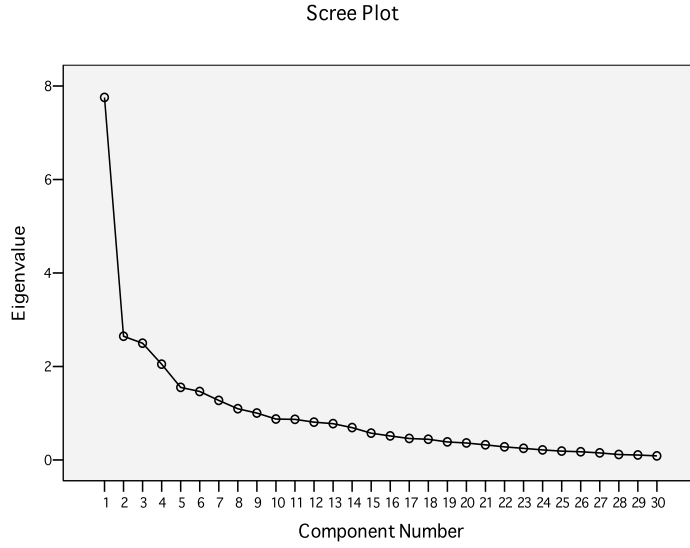
	Öğrenci Görüşleri	
	Kız öğrenciler (n=13)	Erkek Öğrenciler (n=8)
Planlama	*Okuma ve yazma becerilerini geliştirmeliyim (n=3 %27) *Günlük plan yapılmalı (n=3%27)	*Günlük plan yapılmalı (n=1 %13)
Hedeflere Ulaşma Yolları	*Konu tekrarı, (n=11 %85) *Önceden hazırlık,(n=2%17) *İngilizce alt yazılı film ve güncel Şarkılar(n=5 %35) *Kitap okuma ve kelime bilgisi çalışmak((n=6 %43) *Derse devam ve katılım (n=9 %68)	*Konu tekrarı (n=6 %75) *İngilizce alt yazılı film ve güncel Şarkılar (n=2 %25) *Kitap okuma ve kelime bilgisi çalışmak (n=3 %37) *Derse devam ve katılım (n=2%25)
Değerlendirme	*Dilbilgisi ve kelime bilgisinde iyiyim.(n=2 %17) *Okuma ve yazma da iyi değilim(n=2 %17) *Eksikliklerimi ne olduğunu araştırdım(n=3 %27)	*Düzenli çalışmayla bir başarı yakaladım (n=1 %13) *İngilizcemin iyi olduğunu düşünmüyorum (n=1 %13)

Taslak formda yer alan maddelerin amaca ne derece hizmet ettiği, anlaşılabilirliği ve uygulanabilirliğini kontrol etmek amacıyla alan uzmanlarının (n=4) ve katılımcıların (n=5) görüşlerine başvurulmuştur. Alan uzmanlarının önerileri doğrultusunda düzeltmeler yapılarak ölçekte bazı değişiklikler yapılmıştır. Yapılan pilot uygulamada (n=17) öğrencilerin hedef belirleme ve öz-değerlendirme davranışlarına ilişkin algılarının belirlenmesinde beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Buna göre 1='hiçbir zaman', 2='nadiren', 3='bazen', 4='sık sık', 5='her zaman' ifadeleri kullanılmıştır. Gerekli düzeltmelerin yapılmasıyla ankete son şekli verilmiştir (Ek-3). Ayrıca

öğrencilerin İngilizce derslerine yönelik gereksinim ve beklentisini belirlemek amacı ile bir anket daha verilmiştir ve aynı süreçlerden sonra yine 5 lik derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Bir önceki anketten farklı olarak şu ifadeler yer verilmiştir; 1='kesinlikle katılmıyorum', 2='katılmıyorum', 3='kararsızım', 4='katılıyorum', 5='kesinlikle katılıyorum'. Anketler, araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için Üniversitenin yetkili organlarından alınan izinlerden sonra 24 Aralık günü her sınıfın kendi öğretmeni tarafından aynı ders saatinde 20 dakikalık bir zaman diliminde 1200 hazırlık öğrencisinden 173 üne uygulanmıştır. Araştırmacı bir problem çıkması olasılığına karşın koridor da hazır bulunmuştur. Öğrencilerin Özerk öğrenme algıları ile akademik başarıları arasında ilişkinin incelenmesi için anketlerin üzerine adlarının yazılması istenmiş ancak araştırmacı isimlerin gizliliği konusunda garanti vermiştir. Özerklik Algı Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliğini ölçmek amacıyla aşağıdaki yol izlenmiştir.

Ölçeğin yapı geçerliğini istatistiksel olarak tespit etmek için açımlayıcı faktör analizi tekniği kullanılmıştır. Ölçeğin öncelikli olarak, faktör analizine uygun olup olmadığını anlamak amacıyla KMO ve Bartlett testi yapılmıştır. Bu kapsamda KMO testi ölçüm sonucunun .50 ve daha üstü, Bartlett küresellik testi sonucunun da istatistiksel olarak anlamlı olması gerekmektedir (Jeong, 2004: 70). Bu çalışma sonucunda KMO testi sonucu .75, Bartlett küresellik testi de ($p < 0.01$) anlamlı bulunmuş ve ölçeğe faktör analizi yapılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. İlk analizde, öz değeri 1'den büyük olan 4 faktör olduğu belirlenmiştir. Ancak, Şekil 3.3 incelendiğinde, öz

değeri diğer faktörlerden daha yüksek olan ve açıkladığı varyansı daha yüksek olan tek faktörün baskın olduğu anlaşılmaktadır.



Şekil 3.3. Faktörlerin öz değerlerine ait scree plot.

Ölçeğin faktör sayısı belirlendikten sonra faktör analizi tekrar edilmiştir. Ancak tek bir faktör söz konusu olduğu için dik döndürme yapılmamıştır. Açımlayıcı faktör analizinde maddelerin yer aldıkları faktördeki yük değerleri için sınır değer .27 olarak alınmıştır. Faktör analizi sonucunda 20., 22., 23., 24., 30., 31. ve 33. maddelerin yeterince (.27) yüklenmedikleri belirlenmiştir. Bu nedenle bu maddeler çıkartılarak analiz tekrar edilmiştir. Nihai analiz sonunda Özerklik Algı Ölçeği'nin açımlayıcı faktör analizine ilişkin bulgular Tablo 3.6'da sunulmuştur.

Tablo 3.6

Özerklik Algı Ölçeği Temel Bileşenler Analizi

Sonucu Faktör Yük Değerleri

Madde	Faktör 1
M37	,762
M36	,741
M19	,724
M27	,720
M18	,710
M9	,707
M26	,688
M8	,633
M3	,532
M2	,530
M10	,519
M6	,501
M7	,494
M12	,463
M11	,442
M34	,440
M25	,430
M16	,429
M4	,402
M15	,401
M35	,378
M14	,366
M5	,353
M1	,351
M17	,344
M32	,340
M21	,299
M28	,291
M29	,277
M13	,271

Özerklik Algı Ölçeğine yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda tek faktör elde edilmiştir. Bu faktör ölçeğe ilişkin toplam varyansın %25.85'ini açıklamaktadır. Yapılan faktör analizi sonucunda elde edilen veriler ölçeğin geçerliğinin yüksek düzeyde olduğuna işaret etmektedir.

Özerklik Algı Ölçeği'nin 37 maddeden oluştuğu sonucuna ulaşılırken, bu çalışma için belirlenen örnekleme herhangi bir faktörde yer almayan veya .27'nin altında yük değerine sahip maddeler (20., 22., 23., 24., 30., 31. ve 33.) ölçekten atıldıktan sonra ölçek 30 maddeye düşmüştür ve kalan maddeler üzerinden değerlendirmeye alınmıştır.

Ölçeğin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı belirlenmiştir. Yapılan istatistiklere göre ölçek tek faktörlü olduğu için ölçeğin tamamı için güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve bu değer .89 olarak bulunmuştur. Tezbaşaran (1997: 47), likert tipi bir ölçekte yeterli sayılabilecek bir güvenilirlik katsayısının olabildiğince 1'e yakın olması gerektiğini ifade etmektedir. Bu sonuçlara göre ölçeğin tamamının güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilmektedir.

3.3.3 Görüşmeler

Araştırmanın ikinci aşamasında karşılaştırmalı sonuçlar elde etmek için yarı yapılandırılmış görüşme formu tercih edilmiştir. Formdaki sorular anketlerden elde edilen bulgular ve alanyazındaki bilgiler doğrultusunda oluşturulmuş olup, amaç, anlaşılabilirlik ve uygulanabilirlik boyutlarında 2 uzman ve 3 katılımcının görüşüne başvurulmuştur. Uzmanların tamamı görüşme formlarının amaca uygun, anlaşılır ve uygulanabilir olduğunu belirtmişlerdir.

Katılımcılar ise formların anlaşılabilir olduğunu dile getirmişlerdir. Yapılan ön uygulamada da herhangi bir sorunla karşılaşılmamıştır. Güvenirliği artırmak amacıyla görüşme formundaki sorular amaçlı bir örneklem grubuna (n=12) yöneltilmiştir. Bu grup 7 Anadolu Lisesi veya kolej, 5 düz lise mezunu olmak üzere 7 kız ve 5 erkek öğrenciden oluşmaktadır. Görüşme formundaki yer alan sorular katılımcılar uygun ortamda ve aynı tonda 10-15 dakikalık zaman aralığında yöneltilmiştir (Ek-4).

3.3.4 Sınıf içi Gözlemleri

Öğretim elemanın sınıf içinde özerk öğrenmeyi teşvik edecek hangi etkinliklere ne sıklıkla yer verdiğini belirlemek amacıyla gözlem formları geliştirilmiştir (Ek-5). Bu süreçte Mynard ve Softlaren'ın (2003) tanımladığı özerk öğrenme etkinlikleri dikkate alınmıştır. Gözlem formlarının amaca ne ölçüde hizmet ettiğinin ve uygulanabilirliğinin kontrol edilmesi amacıyla en az beş alan uzmanının görüşüne başvurulacaktır. Buna göre; ölçekteki seçeneklerin işlevsel tanımları şöyledir: haftalık 3, iki ay boyunca toplam 24 saatlik gözlemde; en fazla bir kez gerçekleşen davranış için '1=Hemen hemen hiç', en fazla iki kez gerçekleşen davranışlar için '2= Nadiren', en fazla üç kez gerçekleşen davranışlar için '3= Bazen', en fazla dört kez gerçekleşen tepkiler için '4= Sık sık', beş kez ve daha sık gerçekleşen davranışlar için '5= Her zaman' ifadeleri kullanılmıştır. Daha sonra elde edilen bulgular bir tablo üzerinde özetlenmiştir. Ayrıca araştırmacı amaçlar doğrultusunda derinlemesine bilgi edinmek amacıyla not tutma tekniğini de kullanmıştır.

3.3.5 Yıllık/Günlük Ders Planları

Yıllık/günlük ders planlar özerk öğrenmeyi teşvik edecek hangi etkinliklere ne sıklıkla yer verdiğini belirlemek amacıyla Mynard ve Softlaren'ın (2003) tanımladığı özerk öğrenme etkinlikleri dikkate alınarak incelenmiştir. Buna göre; ölçekteki seçeneklerin işlevsel tanımları şöyledir: haftalık 26, 16 haftalık akademik dönem boyunca toplam 416 saatlik ders planında; haftada ortalama en fazla bir kez gerçekleşen davranış için '1=Hemen hemen hiç', en fazla iki kez gerçekleşen davranışlar için '2= Nadiren', en fazla üç kez gerçekleşen davranışlar için '3= Bazen', en fazla dört kez gerçekleşen tepkiler için '4= Sık sık', beş kez ve daha sık gerçekleşen davranışlar için '5= Her zaman' ifadeleri kullanılmıştır. Daha sonra elde edilen bulgular bir tablo üzerinde özetlenmiştir.

3.4 Verilerin Analizi

Araştırmanın amacını gerçekleştirmek için gözlemler, görüşmeler, ölçekler ve belge tarama yoluyla toplanan verilerin analizinde kullanılan teknikler aşağıda verilmiştir.

Yıllık/günlük planlara ilişkin verilerin organize edilmesi ve anlaşılır hale getirilmesinde kolaylık sağlaması nedeniyle kodlama yoluyla içerik analizi tercih edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 1999). Veriler özerk öğrenmeyi sağlamaya yönelik hedefleri içerip içermedikleri konusunda analiz edilmiştir. Gözlem ve görüşmelerde ise betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Buna göre elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenmiş ve

görüşme yoluyla elde edilen verileri çarpıcı bir şekilde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara yer verilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 1999).

Gereksinim ve özerklik algı ölçeklerinde yer alan derecelmeli verilerin analizinde ortalama puanlardan yararlanılmıştır. Ayrıca, frekans ve yüzdeler de hesaplanmıştır. Ortalama puan ve standart sapma hesaplanmasında kayıp değerler (boş) dikkate alınmamıştır. Beşli derecelendirme ölçeğinin kullanıldığı özerklik algı ölçeğinde 1-1.49 puan aralığı etkinliğin gerçekleştirilmediği şeklinde yorumlanmıştır. 1,50-2,49 puan aralığı etkinliğin kullanılmadığını, 2,50-3,49 puan aralığı yetersiz düzeyde kullanıldığını, 3,50-4,49 arasındaki puanlar yeterli düzeyde kullanıldığını, 4,50 ve üzeri puanlar ise etkinliğin etkili düzeyde gerçekleştirildiği olarak kabul edilmiştir. Ölçeğin son maddesi tüm maddelerle ilgili genel yorumlarını içeren açık uçlu bir sorudur. Bu maddenin analizinde, betimsel analiz tekniği kullanılmış ve sonuçlar yüzde ve frekanslarla ifade edilmiştir.

Buna göre; nicel verilerin analizinde ilişkisel tarama (associational) modellerinden korelasyon araştırma yöntemi kullanılmıştır. Büyüköztürk (2006) bu yöntemi iki yada daha çok değişken arasındaki ilişkinin manipüle edilmeden incelenmesi olarak tanımlamaktadır. Bu çalışmada bağımlı değişken olan akademik başarı ile bağımsız değişken olan özerk öğrenme algısı arasındaki ilişki incelenmiştir. Ölçeklerle yüzeysel veri toplanması bir eksikliklerdir (Karasar, 1993). Özerklik Algı ölçeğinden elde edilen ortalama puanlarla, 100 üzerinden verilen İngilizce dersi birinci dönem ortalama başarı puanları, arasındaki ilişki Basit Regresyon analizi ile incelenmiştir. Bu yüzden

gözlem ve belge tarama teknikleriyle ayrıntılı veri toplama yoluna gidilerek araştırma güçlendirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde, görüşme formunda yer alan sorular dikkate alınarak ve bireylerin görüşlerini çarpıcı bir şekilde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara yer verilerek betimsel analiz tekniği kullanılmış (Yıldırım ve Şimşek, 1999) ve üç etkinlik basamağı (verilerin azaltılması, verilerin sunumu, sonuç çıkarma ve doğrulama) çerçevesinde gerçekleştirilmiştir(Türnüklü, 2000).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde alt problemler hakkında bilgi edinmek için oluşturulmuş ölçme araçları ile toplanan veriler uygun istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiş, bulgular tablo ve açıklamalarla sunulmuştur. Bu araştırmada, Üniversite hazırlık sınıfında temel düzey yabancı dil öğretiminde, temel düzey yabancı dil eğitime ilişkin beklenti ve gereksinimlerinin ne olduğu araştırılmıştır ve öğrencilerin algı düzeylerinin akademik başarılarına olan etkisinin olup olmadığı araştırılmıştır.

4.1 Gereksinim Algı Ölçeğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Üniversite hazırlık öğrencilerinin gereksinimleri konusunda İngilizce eğitim programlarına yönelik görüşleri yüzde ve frekans bazında maddeler halinde yorumlanmıştır.

Tablo 4.1

Öğrencilerin, “Yabancı dile en çok hangi şekilde gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” Sorusunun Alt Sorularından “Dünyadaki tüm kaynakları okuyabilmek için.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 1		N	%
Dünyadaki tüm kaynakları okuyabilmek için.	Kesinlikle katılmıyorum	10	5,8
	Katılmıyorum	20	11,7
	Kararsızım	22	12,9
	Katılıyorum	75	43,9
	Kesinlikle katılıyorum	44	25,7
	Toplam	171	100,0
Toplam	Boş	1	
		172	

Öğrencilerin “Yabancı dile en çok hangi şekilde gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Dünyadaki tüm kaynakları okuyabilmek için.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.1 de görülmektedir. Öğrencilerin % 43.9luk en büyük bölümü dünyadaki tüm kaynakları okuyabilmek için ifadesine katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %25.7 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %12.9 luk bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %11.7 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %5.8 oluşturmaktadır. Bir öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %69.6 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %30.4 oranındadır.

Tablo 4.2

Öğrencilerin, “Radyo, televizyon, video gibi iletişim araçlarından yayınları izleyebilmek için.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 2		N	%
Radyo, televizyon, video gibi iletişim araçların dan yayınları izleyebilmek için	Kesinlikle katılmıyorum	7	4,1
	Katılmıyorum	10	5,8
	Kararsızım	26	15,2
	Katılıyorum	74	43,3
	Kesinlikle katılıyorum	54	31,6
	Toplam	171	100,0
	Boş	1	
Toplam		172	

Öğrencilerin “Yabancı dile en çok hangi şekilde gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Radyo, televizyon, video gibi iletişim araçlarından yayınları izleyebilmek için.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.2 de görülmektedir. Öğrencilerin % 43.3lük en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %31.6 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %15.2lik bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %5.8 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %4.1 oluşturmaktadır. Bir öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %74.9 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %25.1 lik bölümü bir orandır.

Tablo 4.3

Öğrencilerin, “Elektronik posta gibi çeşitli haberleşme araçlarını kullanabilmek için.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 3		N	%
Elektronik posta gibi çeşitli haberleşme araçlarını kullanabilmek için	Kesinlikle katılmıyorum	5	2,9
	Katılmıyorum	16	9,4
	Kararsızım	27	15,9
	Katılıyorum	70	41,2
	Kesinlikle katılıyorum	52	30,6
	Toplam	170	100,0
	Boş	2	
Toplam		172	

Öğrencilerin “Yabancı dile en çok hangi şekilde gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Elektronik posta gibi çeşitli haberleşme araçlarını kullanabilmek bilmek için.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.3 de görülmektedir. Öğrencilerin % 41.2luk en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise %30.6 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %15.9 luk bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %9.4 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %2.9 oluşturmaktadır. İki öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %71.8 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %28.2’lik bir oran oluşturmaktadır.

Tablo 4.4

Öğrencilerin, “Yurt içinde veya yurt dışında konferans, seminer gibi bilimsel çalışmalara katılabilmek için.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 4		N	%
Yurt içinde ya da yurt dışında konferans, seminer gibi bilimsel etkinliklere katılabilmek için,	Kesinlikle katılmıyorum	15	8,8
	Katılmıyorum	15	8,8
	Kararsızım	18	10,6
	Katılıyorum	51	30,0
	Kesinlikle katılıyorum	71	41,8
	Toplam	170	100,0
Toplam	Boş	2	
		172	

Öğrencilerin “Yabancı dile en çok hangi şekilde gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Yurt içinde veya yurt dışında konferans, seminer gibi bilimsel çalışmalara katılabilmek için.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.4 de görülmektedir. Öğrencilerin % 41.8luk en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise %30 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %10.6 lık bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %8.8 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %8.8 oluşturmaktadır. İki öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %71.8 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %28.2'lik bir oranı oluşturmaktadır.

Tablo 4.5

Öğrencilerin, “Çeşitli amaçlarla yabancılarla iletişim kurabilmek için.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 5		N	%
Çeşitli amaçlarla yabancılarla iletişim kurabilmek için.	Kesinlikle katılmıyorum	4	2,3
	Katılmıyorum	7	4,1
	Kararsızım	11	6,4
	Katılıyorum	39	22,8
	Kesinlikle katılıyorum	110	64,3
	Toplam	171	100,0
	Boş	1	
Toplam		172	

Öğrencilerin “Yabancı dile en çok hangi şekilde gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Çeşitli amaçlarla yabancılarla iletişim kurabilmek için.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.5 de görülmektedir. Öğrencilerin % 64.3lük en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %22.8 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %6.4 lük bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %4.1 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %2.3 oluşturmaktadır. Bir öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %87.1lik yüksek yüzdeyi oluşturmaktadır. Bu da öğrencilerin bir şekilde İngilizceye yabancılarla iletişim kurmak için gereksinim duyacakları konusundaki farkındalıklarının yüksek olduğunu göstermektedir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %12.8 lik en küçük yüzdeyi oluşturmaktadır.

Tablo 4.6

Öğrencilerin, “Yukarıdaki ilk beş maddede belirttiğim alanlarda gereksinim duyduğum yabancı dil bilgisini sağlama konusunda etkilidir.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 6		N	%
Yukarıdaki ilk beş maddede belirttiğim alanlarda gereksinim duyduğum yabancı dil bilgisini sağlama konusunda etkilidir.	Kesinlikle katılmıyorum	8	4,7
	Katılmıyorum	8	4,7
	Kararsızım	22	12,9
	Katılıyorum	66	38,8
	Kesinlikle katılıyorum	66	38,8
	Toplam	170	100,0
	Boş	2	
Toplam		172	

Öğrencilerin “Aldığınız İngilizce derslerinin size ne gibi yararlar sağlamakta olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Yukarıdaki ilk beş maddede belirttiğim alanlarda gereksinim duyduğum yabancı dil bilgisini sağlama konusunda etkilidir.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.6 de görülmektedir. Öğrencilerin % 38.8 lik bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise yine %38.8 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %12.9 luk bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %4.7 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise yine %4.7 oluşturmaktadır. İki öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %71.8 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %28.2 lik bir oranı oluşturmaktadır.

Tablo 4.7

Öğrencilerin, “Seçtiğim bilim dalında daha yetkin olmamı sağlayabilecektir.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 7		N	%
Seçtiğim bilim dalında daha yetkin olmamı sağlayabilecektir.	Kesinlikle katılmıyorum	15	8,8
	Katılmıyorum	14	8,2
	Kararsızım	28	16,4
	Katılıyorum	52	30,4
	Kesinlikle katılıyorum	62	36,3
	Toplam	171	100,0
Toplam	Boş	1	
		172	

Öğrencilerin “Aldığınız İngilizce derslerinin size ne gibi yararlar sağlamakta olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Seçtiğim bilim dalında daha yetkin olmamı sağlayabilecektir.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.7 da görülmektedir. Öğrencilerin % 36.3 lük en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise %30.4 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %16.4 lük bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %8.2 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %8.8 oluşturmaktadır. Bir öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %66.7 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %33.3 lik bir oranı oluşturmaktadır.

Tablo 4.8

Öğrencilerin, “Bu programın iyi İngilizce öğrenmemi sağlaması nedeniyle daha kolay iş bulacağımı düşünüyorum.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 8		N	%
Bu programın iyi İngilizce öğrenmemi sağlaması nedeniyle daha kolay iş bulacağımı düşünüyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	13	7,6
	Katılmıyorum	9	5,3
	Kararsızım	28	16,5
	Katılıyorum	51	30,0
	Kesinlikle katılıyorum	69	40,6
	Toplam	170	100,0
	Boş	2	
Toplam		172	

Öğrencilerin “Aldığınız İngilizce derslerinin size ne gibi yararlar sağlamakta olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Bu programın iyi İngilizce öğrenmemi sağlaması nedeniyle daha kolay iş bulacağımı düşünüyorum.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.8 da görülmektedir. Öğrencilerin % 40.6 lık en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %30.0 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %16.15 lik bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %5.3 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %7.6 olarak gerçekleşmiştir. Bir öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %70.6 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %29.4 oranındadır.

Tablo 4.9

Öğrencilerin, “Mezuniyet sonrası yurt dışında eğitim almam söz konusu olursa bu program sayesinde edindiğim İngilizcenin, TOEFL, IELTS gibi sınavlarda başarılı olmam konusunda yarar sağlayacağını düşünüyorum.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 9		N	%
Mezuniyet sonrası yurt dışında eğitim almam söz konusu olursa, bu program sayesinde edindiğim İngilizcenin, TOEFL, IELTS gibi sınavlarda başarılı olmam konusunda yarar sağlayacağını düşünüyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	11	6,5
	Katılmıyorum	13	7,6
	Kararsızım	21	12,4
	Katılıyorum	53	31,2
	Kesinlikle katılıyorum	72	42,4
	Toplam	170	100,0
Toplam	Boş	2	
		172	

Öğrencilerin “Aldığınız İngilizce derslerinin size ne gibi yararlar sağlamakta olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusunun alt başlıklarından “Mezuniyet sonrası yurt dışında eğitim almam söz konusu olursa bu program sayesinde edindiğim İngilizcenin, TOEFL, IELTS gibi sınavlarda başarılı olmam konusunda yarar sağlayacağını düşünüyorum.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.9 da görülmektedir. Öğrencilerin % 42.4 lük en büyük bölümü dünyadaki tüm kaynakları okuyabilmek için ifadesine kesinlikle katıldığını belirtmektedir. Katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %31.2 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %12.4 lük bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %7.6 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %6.5 lik bölümü oluşturmaktadır. İki öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %73.6 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %26.4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.10

Öğrencilerin, “Derste doğal koşullar yaratılarak İngilizce kullanma motivasyonumuz yükseltilmektedir.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 10		N	%
Derste doğal koşullar yaratılarak, İngilizce kullanma motivasyonumuz yükseltilmektedir.	Kesinlikle katılmıyorum	8	5,0
	Katılmıyorum	14	8,8
	Kararsızım	31	19,4
	Katılıyorum	72	45,0
	Kesinlikle katılıyorum	35	21,9
	Toplam	160	100,0
	Boş	12	
Toplam		172	

Öğrencilerin “İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden uygun olanlarını işaretleyiniz” yönergesinin alt başlıklarından “Derste doğal koşullar yaratılarak İngilizce kullanma motivasyonumuz yükseltilmektedir.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.10 de görülmektedir. Öğrencilerin % 45 lik en büyük bölümü dünyadaki tüm kaynakları okuyabilmek için ifadesine katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %21.9 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %19.4 lük bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %8.8 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %5 i oluşturmaktadır. 12 öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Bu öğrencilerin ifadeyi anlamakta güçlük çektikleri için boş bıraktıkları söylenebilir. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %66.9 olmakla birlikte kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %33.1'dir.

Tablo 4.11
Öğrencilerin, “İngilizce derslerinde uygulanan dinleme etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 11		N	%
İngilizce derslerinde uygulanan dinleme etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de, dinlediğimi anlayabilmem konusunda önemli katkı sağlamaktadır.	Kesinlikle katılmıyorum	4	2,4
	Katılmıyorum	20	12,1
	Kararsızım	38	23,0
	Katılıyorum	70	42,4
	Kesinlikle katılıyorum	33	20,0
	Toplam	165	100,0
Boş	7		
Toplam		172	

Öğrencilerin “İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden uygun olanlarını işaretleyiniz” yönergesinin alt başlıklarından “İngilizce derslerinde uygulanan dinleme etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.11 de görülmektedir. Öğrencilerin % 42.4 lük en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %20 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %23 luk bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %12.1 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %2.4 oluşturmaktadır. Bir öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %62.4 olarak çok da yüksek olmaması öğrencilerin dinleme etkinliklerini yeterli bulmadıkları söylenebilir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %37.6'dır.

Tablo 4.12
Öğrencilerin, “İngilizce derslerinde uygulanan okuma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de okuduğumu anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 12		N	%
İngilizce derslerinde uygulanan okuma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de, okuduğumu anlayabilmem konusunda önemli katkı sağlamaktadır.	Kesinlikle katılmıyorum	4	2,4
	Katılmıyorum	8	4,9
	Kararsızım	40	24,4
	Katılıyorum	83	50,6
	Kesinlikle katılıyorum	29	17,7
	Toplam	164	100,0
Boş	8		
Toplam		172	

Öğrencilerin “İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden uygun olanlarını işaretleyiniz” yönergesinin alt başlıklarından “İngilizce derslerinde uygulanan okuma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de okuduğumu anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.12 de görülmektedir. Öğrencilerin % 50.6 lük en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %17.7 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %24.4 lük bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %4.9 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %2.4 oluşturmaktadır. Sekiz öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %68.3 olarak çok da yüksek olmaması öğrencilerin okuma etkinliklerini yeterli bulmadıkları söylenebilir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %31.7’dir.

Tablo 4.13
Öğrencilerin, “İngilizce derslerinde uygulanan yazma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 15		N	%
İngilizce derslerinde uygulanan yazma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de, yazdığımı anlayabilmem konusunda önemli katkı sağlamaktadır.	Kesinlikle katılmıyorum	5	3,0
	Katılmıyorum	12	7,3
	Kararsızım	34	20,7
	Katılıyorum	81	49,4
	Kesinlikle katılıyorum	32	19,5
	Toplam	164	100,0
Boş			
Toplam		172	

Öğrencilerin “İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden uygun olanlarını işaretleyiniz” yönergesinin alt başlıklarından “İngilizce derslerinde uygulanan yazma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.13 de görülmektedir. Öğrencilerin % 49.4 lük en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise %19.5 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %20.7 lük bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %7.3 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise sadece %3 olarak gerçekleşmiştir. Bir öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %69.9 olarak çok da yüksek olmaması öğrencilerin yazma etkinliklerini yeterli bulmadıkları söylenebilir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %30’dur.

Tablo 4.14
Öğrencilerin, “İngilizce derslerinde uygulanan konuşma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 14		N	%
İngilizce derslerinde uygulanan konuşma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de, konuştuğumu anlayabilmem konusunda önemli katkı sağlamaktadır.	Kesinlikle katılmıyorum	4	2,4
	Katılmıyorum	9	5,5
	Kararsızım	41	25,0
	Katılıyorum	75	45,7
	Kesinlikle katılıyorum	35	21,3
	Toplam	164	100,0
Boş	8		
Toplam		172	

Öğrencilerin “İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden uygun olanlarını işaretleyiniz” yönergesinin alt başlıklarından “İngilizce derslerinde uygulanan konuşma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de dinlediğimi anlayabilmem konusunda katkı sağlamaktadır.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.14 de görülmektedir. Öğrencilerin % 45.7 lük en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise %21.3 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %25 lük bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %5.5 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %2.4 oluşturmaktadır. Bir öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %67 olarak çok da yüksek olmaması öğrencilerin dinleme etkinliklerini yeterli bulmadıkları söylenebilir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %37.9’dur.

Tablo 4.15

Öğrencilerin, “Ders ortamında İngilizcenin inceliklerini öğrenebileceğimiz koşullar yaratılmaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 15		N	%
Ders ortamında İngilizcenin inceliklerini öğrenebileceğimiz koşullar yaratılmaktadır.	Kesinlikle katılmıyorum	6	3,7
	Katılmıyorum	12	7,3
	Kararsızım	36	22,0
	Katılıyorum	88	53,7
	Kesinlikle katılıyorum	22	13,4
	Toplam	164	100,0
Toplam	Boş	8	
		172	

Öğrencilerin “İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden uygun olanlarını işaretleyiniz” yönergesinin alt başlıklarından “Ders ortamında İngilizcenin inceliklerini öğrenebileceğimiz koşullar yaratılmaktadır.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.15 de görülmektedir. Öğrencilerin % 53.7 lik en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %13.3 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %22 lik bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %7.3 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %3.7 oluşturmaktadır. Sekiz öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %67 olarak çok da yüksek olmaması öğrencilerin dinleme etkinliklerini yeterli bulmadıkları söylenebilir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %33 olarak gerçekleşmektedir.

Tablo 4.16

Öğrencilerin, “Aldığım İngilizce dersleri bilişsel ve akademik dil becerilerini geliştirmeme katkı sağlamaktadır.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 16		N	%
Aldığım İngilizce dersleri, İngilizcede bilişsel/akademik dil becerilerini geliştirmeme katkı sağlamaktadır.	Kesinlikle katılmıyorum	5	3,1
	Katılmıyorum	14	8,6
	Kararsızım	37	22,8
	Katılıyorum	71	43,8
	Kesinlikle katılıyorum	35	21,6
	Toplam	162	100,0
	Boş	10	
Toplam		172	

Öğrencilerin “İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden uygun olanlarını işaretleyiniz” yönergesinin alt başlıklarından “Aldığım İngilizce dersleri bilişsel ve akademik dil becerilerini geliştirmeme katkı sağlamaktadır.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.16 da görülmektedir. Öğrencilerin % 43.8 lik en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise %21.6 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %22.8 lik bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %8.8 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %3.1 oluşturmaktadır. On öğrenci de hiçbir işaretleme yapmamıştır. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %65.6 olarak çok da yüksek olmaması öğrencilerin dinleme etkinliklerini yeterli bulmadıkları söylenebilir. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %34.4 olarak gerçekleşmektedir.

Tablo 4.17

Öğrencilerin, “Aldığım İngilizce derslerinin harcanan zamanla orantılı olarak İngilizceme önemli katkı sağladığı kanısındayım.” Maddesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Madde 17		N	%
Aldığım İngilizce derslerinin, harcanan zamanla orantılı olarak İngilizceme önemli katkı sağladığı kanısındayım.	Kesinlikle katılmıyorum	7	4,8
	Katılmıyorum	10	6,8
	Kararsızım	35	24,0
	Katılıyorum	60	41,1
	Kesinlikle katılıyorum	34	23,3
	Toplam	146	100,0
	Boş	26	
Toplam		172	

Öğrencilerin “İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden uygun olanlarını işaretleyiniz” yönergesinin alt başlıklarından “Aldığım İngilizce derslerinin harcanan zamanla orantılı olarak İngilizceme önemli katkı sağladığı kanısındayım.” ifadesine verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 4.17 de görülmektedir. Öğrencilerin % 41.1 lik en büyük bölümü bu görüşe katıldığını belirtmektedir. Kesinlikle katılıyorum ifadesini işaretleyenlerin oranı ise sadece %23.3 olarak görülmektedir. Kararsızım ifadesini işaretleyenlerin oranı %24 lik bölümünü oluşturmaktadır. Katılmıyorum görüşünü işaretleyenlerin oranı %7.3 kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtenlerin oranı ise %3.7 oluşturmaktadır. 26 öğrenci gibi önemli sayıda öğrencide hiçbir işaretleme yapmaması bu soruyu yeterince anlaşılır bulmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Buna göre bu maddeye kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum olarak görüş bildirenlerin toplam oranı %64.4 lük bir bölümü oluşturmaktadır. Kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olarak görüş bildirenlerin oranı %36.6 olarak gerçekleşmektedir.

4.2 Görüşmelere İlişkin Bulgular ve Yorumları

Öğrencilerin hazırlık eğitimine ilişkin beklenti ve gereksinimlerine yönelik yapılan görüşmelerde öğrencilere (n=12) toplam 6 soru yöneltmiştir. Bu görüşmelere ilişkin bulguar Tablo 4.18 de özetlenmiştir.

Tablo 4.18

Öğrencilerin Gereksinimlerine İlişkin Görüşleri

	Öğrenci Görüşleri	
	Kolej ve Anadolu Lisesi Mezunu Öğrenciler (n=7)	Düz Lise Mezunu Öğrenciler (n=5)
"Üniversitenin hazırlık eğitiminden ne gibi beklentilerin vardı?"	*İleri düzeyde İngilizce öğrenmek (n=5 %71) *İletişim becerilerimi konuşma ve dinlemeyi iyi düzeye getirmek (n=2%29)	*Orta düzeyde İngilizce öğrenmek (n=5 %100)
İngilizce hazırlık eğitiminin hangi beklentilerini ne ölçüde karşıladığını düşünüyorsun, en az bir örnekle açıklar mısın?	*Biraz kelime bilgim gelişti (n=3 %42.6) *Sadece dilbilgisi öğretiliyor, (n=3 %42.6) *Biraz konuşma becerim gelişti(n=1 %14.7).	*Dilbilgisi açısından karşılandığını düşünüyorum (n=2%40) *Beklentilerimi tam olarak karşıladığını düşünmüyorum. (n=2 %60) *Konuşma becerim gelişmedi (n=1 %20).
İngilizce hazırlık eğitiminin hangi beklentilerini karşılama konusunda ne ölçüde yetersiz olduğunu düşünüyorsun, en az bir örnekle açıklar mısın?	*Dilbilgisi ve kelime bilgisinde iyiyim.(n=2 %28.4) *Okuma ve yazma da iyi değilim(n=2 %28.4) *Dinleme ve konuşma becerilerine yeterince önem verilmiyor(n=3 %42.6)	*Konuşma, dinleme, okuma becerilerine yeterince önem verilmiyor (n=3 %60) *Her açıdan yetersiz(n=2 %20) *Konuşma becerisine yertince önem verilmiyor.(n=1 %20)
Hazırlıkta geçirdiğin süreyi İngilizceni geliştirmek açısından kazanç/kayıp olarak nasıl değerlendir- mektisin? (En az bir gerekçe ve örnek)	*Kayıp olarak değerlendiriyorum (n=3 %42.6) *Ne kayıp ne kazanç olarak değerlendiriyorum (n=3 %42.6) *Kazanç olarak değerlendiriyorum (n=1 %14.2)	*Kazanç olarak görüyorum (n=4 %80) *Ne kazanç ne kayıp olarak görüyorum (n=1 %20).
İngilizce hazırlık eğitimi İngilizce öğrenme motivasyonun üzerindeki etkileri açısından değerlendir misin? (motivasyonunu yükseltti ise nedenini somut bir örnekle açıklar mısın? yada motivasyonunu düşürdü ise nedenini somut bir örnekle açıklar mısın?)	*Yükseltti, daha çok film izliyor ve müzik dinliyorum(n=3 %42.6) *Yükseltti, çünkü aileme maddi bir yükü var (n=1 %14.2) *Düşürdü, çok sıkıldım (n=2 %28.4) *Düşürdü, geçme kalma endişesi olumsuz etkiliyor (n=1 %14.2)	*Yükseltti, derste İngilizce konuşmak çok yararlı oluyor (n=2 %40) *Geçme kalma endişesi motivasyonu düşürüyor (n=2 %40) *Düştü, hocalarımın yaklaşımı çok önemli (n=1 %20)
İngilizce hazırlık eğitiminin daha etkili olması konusunda önerilerin nelerdir? (En az 3 öneri)	*Teknoloji kullanımının artırılması (n=4 %56.9) *Yaratıcı düşünceyi gerektiren ödevler verilmesi (n=2 %28.4) *Hazırlık eğitiminn zorunlu olmaması (n=4 %56.9) *Kur sistemine geçilmesi (n=2 %42.6) *Okuma, konuşma ve dinleme becerilerinin daha yoğun olması (n=4 %56.9)	*Teknoloji kullanımının artırılması (n=4 %80) *Daha çok ders malzemesi ve kitapların değiştirilmesi (n=2 %40) *Hazırlık eğitiminn zorunlu olmaması (n=4 %80) *Kur sistemine geçilmesi (n=1 %20) *Okuma, konuşma ve dinleme becerilerinin daha yoğun olması (n=4 %80)

Öğrencilerin hazırlık eğitimine ilişkin gereksinimlerine yönelik yapılan görüşmelerde kız öğrencilerden Anadolu lisesi mezunu M.S. nin görüşleri aşağıda belirtilmiştir.

“Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği: İngilizceyi tam anlamıyla öğreneceğimi düşünüyordum bir yılda ve bu ücret karşılığında ama ne yazık ki çok az İngilizce öğreniyorum. Sadece dilbilgisi öğretiliyor beklentilerimin %50 sini bile karşılamıyor. Ben İngilizceyi anlayabilecek, konuşabilecek, yazabilecek seviyede olacağımı düşünüyordum ama hala yok filin borusu, yok aslanın pençesi... bunları öğreniyoruz. Okul tamamen bir yılı boşa geçiriyor. Dilbilgisi, dilbilgisi nereye kadar. %50 kazanç %50 kayıp kayıp olmasının nedeni okulun başarısız hazırlık eğitimi. Bu hocaların yada öğrencilerin başarısızlığı değil, sistemin bozukluğu,hatası. Ayrıca benim okuyacağım bölüm için İngilizce ne kadar gerekli o da ayrı bir konu. Motivasyonumu tabii ki yükseltti ailem bu kadar para veriyorsa, öğrenmek zorundayım. Daha fazla konuşma, yazma, dinleme ve okuma becerileri üzerinde durulmalı.

Öğrencilerin hazırlık eğitimine ilişkin gereksinimlerine yönelik yapılan görüşmelerde yine kız öğrencilerden düz lise mezunu M.K.’nin görüşleri aşağıda belirtilmiştir.

“Eğitim Fakültesi, Bilgisayar Öğretmenliği: İngilizce hazırlık eğitiminden beklentilerim ilk dönem çok gerçekleşmedi. Eğitimde öğretmenin rolü çok önemli bir öğrencinin iyi notlar alması daha çok kendi çalışmasından kaynaklansa da öğretmenden de kaynaklanıyor. Derslerde bu dönem İngilizce konuşulması da iyi bir motivasyon oldu. Tabii çok da zorlanıyoruz zorlanmayınca öğrenmenin anlamı yok. Bu dönemki öğretmenlerime teşekkür ederim. Derslerde İngilizce konuşulması öğrencinin hızlı düşünmesini sağlıyor. İngilizce konuşmak, dilbilgisi işlemekten daha

önemli. Dinleme becerisinin üzerinde fazla durulmuyor. Oysa bu beceri anlama için çok önemli. Yurt dışında bu becerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bu becerinin yetersiz oluşu dilbilgisini de anlamsız kılıyor. Hazırlık konusunda herkes bir şeyler söylüyor. Yok kalkacak yok kalkmayacak bu konular kafamı çok karıştırıyor. Bir sene boşa gitti gibi gözükse de dil eğitimi çok önemli bölümünde dil gerekli olan öğrenciler için çok büyük bir şans. Ama bir Türkçe veya Edebiyat öğretmenliği için gereksiz olduğunu düşünüyorum. Belki de yanlıştır. İngilizce motivasyonum arttı. Daha çok film izleyip daha çok müzik dinliyorum. İngilizce konusunda bu da bana yardımcı oluyor motivasyonumu düşürmedi. Öğretmenin öğrenci ile daha çok ilgilenmesi, konuyu öğrencinin anlayacağı şekilde anlatması, ders kitapları dışında yaratıcı düşünceyi gerektiren ödevler vermesi yararlı olur düşüncesindeyim.

Öğrencilerin hazırlık eğitimine ilişkin gereksinimlerine yönelik yapılan görüşmelerde, erkek öğrencilerden düz lise mezunu A.K. nın görüşleri aşağıda belirtilmiştir.

“Fakülte: Mühendislik: İngilizce hazırlık eğitiminden beklentim İngilizceyi iyi bir seviyede öğrenmekti. Hazırlık eğitiminin beklentilerimi karşıladığımı düşünmüyorum ama tatmin oluyorum. Diğer bazı üniversitelerde daha iyi olduğunu düşünüyorum. Son sınavı geçince ancak orta düzeyde oluyoruz. Geçirdiğim süreyi kayıp olarak görmüyorum. Hocalarımız çok iyi derste İngilizce konuşmak çok yararlı oluyor. Kitapların içerikleri daha iyi olmalıdır. Yönetim daha duyarlı olmalıdır. Teknolojinin daha çok kullanılması gerektiğini düşünüyorum.

4.3 Yıllık ve Günlük Planlara İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bir İngilizce Eğitim Programının; öğrencilere planlamadan değerlendirmeye kadar öğrenme süreçlerinin sorumluluğunu alabilmesi konusunda gereksinim duyacağı özerk öğrenme becerilerini kazandırmasının/geliştirmesinin mümkün olduğu varsayılmıştır. Buna göre yıllık ve günlük planlarda öğrencilerin özerk öğrenme becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklere ne sıklıkla yer verildiği Tablo 4.19 da gösterilmiştir.

Tablo 4.19

Yıllık ve Günlük Planlarda Öğrenci Merkezli Yöntem ve Stratejilere Ne Sıklıkta Yer verildiğine İlişkin Bulgular

Etkinlikler	Sıklık Düzeyi				
	Hemen hemen hiç	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her zaman
1) Öğrenciye ödev konusunu, çalışma arkadaşlarını (v.b.) seçme fırsatı veriliyor mu?			X		
2) Grup çalışmaları teşvik ediliyor mu?			X		
3) Öğrencilerin sınavlardaki performansları ile ilgili kestirimlerde bulunması teşvik ediliyor mu?		X			
4) Öğrenciler öğrenme hedeflerini belirlemeleri konusunda teşvik ediliyor mu?	X				
5) Öğrencilerin sınıf dışı ortamlardaki gerçek yaşama ilişkin materyalleri kullanmaları teşvik ediliyor mu?		X			
6) Öğrenmelerine ilişkin günlük yazmaları teşvik ediliyor mu?	X				
7) Öğrenme aktivitelerinin ardından ek çalışma (extention) ve yansıtma (reflection) yapmaları teşvik ediliyor mu?	X				
8) Öz, akran editörlüğü teşvik ediliyor mu?		X			
9) Sınıf ortamında bağımsız öğrenmelerine (self-access) yardımcı olabilecek durumlar yaratılıyor mu?		X			
10) Öz-değerlendirme teşvik ediliyor mu?	X				

Bu bulgulara göre özerk öğrenme etkinliklerine yıllık ve günlük planlarda yeterince yer almadığını söylemek olasıdır.

4.4 Sınıf İçi Gözlemlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bir İngilizce Eğitim Programının; öğrencilere planlamadan değerlendirmeye kadar öğrenme süreçlerinin sorumluluğunu alabilmesi konusunda gereksinim duyacağı özerk öğrenme becerilerini kazandırmasının/geliştirmesinin mümkün olduğu varsayılmıştır. Buna göre sınıf ortamında öğrenci merkezli yöntem ve tekniklere ne sıklıkta yer verildiği Tablo 4.20 de gösterilmiştir.

Tablo 4.20

Sınıf Ortamında Öğrenci Merkezli Yöntem ve Stratejilere Ne Sıklıkta Yer Verildiğine İlişkin Bulgular

Etkinlikler	Sıklık Düzeyi				
	Hemen hemen hiç	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her zaman
1) Öğrenciye ödev konusunu, çalışma arkadaşlarını (v.b.) seçme fırsatı veriliyor mu?			X		
2) Grup çalışmaları teşvik ediliyor mu?			X		
3) Öğrencilerin sınavlardaki performansları ile ilgili kestirimlerde bulunması teşvik ediliyor mu?		X			
4) Öğrenciler öğrenme hedeflerini belirlemeleri konusunda teşvik ediliyor mu?		X			
5) Öğrencilerin sınıf dışı ortamlardaki gerçek yaşama ilişkin materyalleri kullanmaları teşvik ediliyor mu?		X			
6) Öğrenmelerine ilişkin günlük yazmaları teşvik ediliyor mu?		X			
7) Öğrenme aktivitelerinin ardından ek çalışma (extention) ve yansıtma (reflection) yapmaları teşvik ediliyor mu?		X			
8) Öz, akran editörlüğü teşvik ediliyor mu?			X		
9) Sınıf ortamında bağımsız öğrenmelerine (self-access) yardımcı olabilecek durumlar yaratılıyor mu?		X			
10) Öz-değerlendirme teşvik ediliyor mu?		X			

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı gibi öğretmenlerin sınıf içi uygulamalarda özerk öğrenme etkinliklerine yeterince yer vermediği söylenebilir.

4.5 Özerklik Algı Ölçeği Ortalama Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, ölçekte yer alan her bir maddeye ilişkin ortalama puanlar Tablo 4.21 de gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 4.21
Özerklik Algı Ölçeği Ortalama Puanları

Davranış	N	En Düşük	En yüksek	Ortalama	Sd
1.İngilizce öğrenme sürecimi planlarım	169	1,00	5,00	2,88	1,05465
2.İngilizce öğrenirken zaman planlaması yaparım	170	1,00	5,00	2,66	,99075
3.İngilizce öğrenme amaç ve hedeflerimi belirlerim	171	1,00	5,00	3,50	1,12393
4.İngilizceyi daha iyi öğrenmenin yollarını ararım	172	1,00	5,00	3,40	1,10160
5.İngilizce öğrenmek için düzeyime uygun araçlar ve materyaller bulmaya çalışırım	172	1,00	5,00	3,62	1,09874
6.Arkadaşlarımla ve öğretmenlerimle İngilizce konuşmaya çalışırım	173	1,00	5,00	3,12	1,07954
7. Arkadaşlarımla ve/veya öğretmenlerimle nasıl İngilizce öğrenileceği konusunda görüş alışverişinde bulunurum.	173	1,00	5,00	3,17	1,11229
8. Anlamadığım bir konu hakkında arkadaşlarımdan ve/veya öğretmenlerimden yardım almaya çalışırım.	172	1,00	5,00	3,96	,96060
9.Bir öğrenme etkinliğinin sonunda ne kadar öğrenebildiğim hakkında arkadaşlarıma ve öğretmenime yorumlar yaparım	170	1,00	5,00	2,75	1,11767
10.Bir öğrenme etkinliğinin sonunda ne kadar öğrenebildiğim hakkında arkadaşlarımdan ve öğretmenimden yorumlar yapmasını isterim	172	1,00	5,00	2,76	1,25818
11.Bir öğrenme etkinliğinin sonunda arkadaşlarımla ne kadar öğrenebildiği hakkında yorum yaparım.	172	1,00	5,00	2,51	1,16723
12.Öğrenme etkinliğim hakkında kendi yaptığım ya da başkalarından aldığım yorumları yazarım.	172	1,00	5,00	2,12	1,15770
13.Radyo internet vb. kaynaklardan İngilizce konuşmaları dinlerim.	166	1,00	5,00	2,83	1,35574
14. İngilizce dinleme yaparken önemli anahtar kelimelere yoğunlaşıyorum.	127	1,00	5,00	3,55	1,09583
15.Aynı dinleme metnini daha iyi anlamak için mümkün ise birkaç kez dinlerim.	127	1,00	5,00	3,54	1,07464
16. İngilizce şarkıları sözlerini anlayarak dinlemeye çalışırım.	127	1,00	5,00	3,62	1,15421
17. Karşılaştığım yeni sözcükler, sözcük grupları, deyimler ya da yapıları not alırım.	126	1,00	5,00	3,61	1,21308
18. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta konuşarak kullanmaya çalışırım.	125	1,00	5,00	3,01	1,09238
19. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta yazarak kullanmaya çalışırım.	163	1,00	5,00	2,87	1,12092
20. İngilizce program veya film izlerken daha iyi anlamak için görüntüye dikkat ederim.	139	1,00	5,00	3,82	,97988
21. Karşılaştığım yeni sözcükler, sözcük grupları, deyimler ya da yapıları not alırım.	142	1,00	5,00	3,28	1,32818
22. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta konuşarak kullanmaya çalışırım.	140	1,00	5,00	3,03	1,12148
23. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta yazarak kullanmaya çalışırım.	141	1,00	5,00	2,82	1,14819
24.Kitap,dergi, internet vb. kaynaklardan İngilizce okurum.	160	1,00	5,00	2,16	1,18633
25. Bir parçayı okumaya başlamadan önce başlık ve resimlerden konu hakkında tahminde bulunmaya çalışırım.	108	1,00	5,00	3,46	1,11427
26. Parça içindeki bilinmeyen kelimelerin anlamını sözlük kullanmadan tahmin etmeye çalışırım.	106	1,00	5,00	3,20	1,07541
27. Karşılaştığım yeni sözcükler, sözcük grupları, deyimler ya da yapıları not alırım.	107	1,00	5,00	3,40	1,19638
28. Kelime bilgimi tazelemek için düzenli olarak daha önce okuduğum parçaların üzerinden geçerim.	107	1,00	5,00	2,69	1,11939
29. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta konuşarak kullanmaya çalışırım.	107	1,00	5,00	2,96	1,07216
30. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta yazarak kullanmaya çalışırım.	103	1,00	5,00	2,95	1,17472

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı gibi, öğrencilerin 3, 5, 8, 14, 15, 16, 17 ve 20. maddelerin dışındaki özerklik davranışlarını gerçekleştirmediklerini ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Bu maddelere ilişkin ortalama puanlar 3,50 ile 3,82 arasındadır. Bu durumda sözü edilen maddelere ilişkin özerklik davranışlarının da etkili düzeyde gerçekleştirilmediğini söylemek mümkündür.

4.6 Özerklik Algı Ölçeği Puanları ile İngilizce Dersi Başarı Notları Arasındaki İlişkiye İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel not ortalamalarını; özerklik algı ölçeğinin ne düzeyde açıklayabildiğini incelemek üzere basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan bu analizin sonuçları Tablo 4.22’de verilmiştir.

Tablo 4.22

Özerklik Algı Ölçeğinin Genel Not Ortalamasını Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Model	B	Standart Hata	β	t	P	F	R	R ²
Bağımlı Değişken GPA								
Sabit	58.74	4.52	-	12.99	.00	-	.08	.01
Özerklik	.06	.06	.08	1.03	.30	1.06	-	-

Bağımsız Değişken: Özerklik

Tablo 4.22'de basit doğrusal regresyon analizi sonucuna göre, özerklik algı ölçeğinin genel not ortalamasını anlamlı olarak yordamadığı tespit edilmiştir (1.06 $p>.05$). Standardize edilmiş β (Beta) değerine (etkisine) bakıldığında da, özerklik algı ölçeğinin genel not ortalamasını anlamlı olarak yordamadığı görülmektedir ($\beta= .08$ $p>.05$). Özerklik algı ölçeği tek başına genel not ortalamasındaki varyansın yaklaşık %1 açıklayabilmektedir. Bu oran oldukça düşük bir orandır ve özerklik algısının genel not ortalaması üzerinde etkisi olmadığı sonucu ortaya koymaktadır.

BÖLÜM V

SONUÇLAR, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde; elde edilen sonuçlar önce kısaca açıklanmış, daha sonra ise öneriler bağlamında tartışılmıştır.

Sonuçlar

Gereksinim çözümlemesinden alınan sonuçlara göre, öğrencilerin uygulanmakta olan hazırlık programının gereksinimlerini bir ölçüde karşılayabildiği konusunda görüş bildirmişlerdir.

Gözlemler ve belge analizi ile sınıf içinde öğrenci merkezli etkinliklere ne ölçüde yer verildiği konusu irdelendiği zaman, öğretmen merkezli dilbilgisi eğitimine dayalı öğrenme süreçlerine yer verildiğini söylemek mümkündür.

Görüşmelerden elde edilen sonuçlara göre farklı öğrenci profillerinin aynı sınıfta bulunmasından kaynaklanan gereksinim farklılıkları göze çarpmaktadır. Anadolu Lisesi ve Kolej çıkışlı öğrencilerin verilen İngilizce düzeyine, sözcük bilgisine ve dilbilgisine ilişkin beklentileri birbirinden farklıdır. Anadolu Lisesi ve Kolej çıkışlı öğrencilerin çoğunluğu verilen eğitimi bir kazanç olarak görmezken, düz liseden gelen öğrencilerde tersi durum söz konusudur. Her iki grupta yer alan öğrencilerin önceliğinin İngilizce eğitiminde teknoloji kullanımı ve dil becerilerinin eğitimine ağırlık verilmesi olduğu anlaşılmaktadır.

Özerk öğrenme algı ölçeğinden elde edilen sonuçlar öğrencilerin bazı alanlarda yetersiz bazı alanlarda da vasat düzeyde özerk hareket etmelerine karşın, genel anlamda özerk öğrenenler olmadığını göstermektedir.

Özerk öğrenme algı ölçeği ile akademik başarı arasında ilişki bulunmamaktadır.

Tartışma ve Öneriler

Görüşmelerden elde edilen sonuçlar; sınırlı da olsa mevcut programın iyileştirilmesi yönünde öneriler getirilmesine olanak tanımaktadır. Buna göre, program geliştirme sürecinde:

1. Anadolu lisesi ve Kolej mezunu öğrenciler gereksinimlerine uygun bir kurdan başlatılarak, gereksiz tekrarlar ile motivasyon kaybının önlenmesi,
2. Derslerin daha etkin olması için eğitim teknolojilerinden daha fazla yararlanılması,
3. Dilbilgisi yerine; okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerine dengeli bir şekilde yer verilmesi,
4. Yeterlik sınavının geçerlik ve güvenilirliğinin gözden geçirilmesi yararlı olabilir.

Yukarıdaki diğer sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin İngilizce öğrenme gereksinimlerinin bir ölçüde farkında oldukları, buna karşın öğrenme süreçlerinde sorumluluk alma konusundaki farkındalıklarının yetersiz olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmen merkezli geleneksel eğitimle yetişmiş olan öğrenciler için şaşırtıcı bir sonuç olmamakla birlikte bazı sorunlara işaret etmektedir. Öğrenciler her ne kadar gereksinimlerinin karşılanması konusunda ciddi bir hoşnutsuzluk bildirmese de, elde edilen bulgulara göre verilen eğitimden tatmin olduklarını söylemek de mümkün değildir. Kurumun bir özel üniversite olduğu düşünülecek olursa önemli ölçüde zaman ve para harcanması söz konusudur.

Ayrıca öğrencilerin İngilizce akademik başarıları ile özerklik algıları arasında ilişki bulunmaması önemli bir sonuçtur. Aşağıda tartışılan sebepler bağlamında konunun mercek altına alınmasının sorunun çözümüne katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Geleneksel yaklaşım, yakın hedefler yani öğrenme çıktıları, bir başka deyişle kalem kağıt sınavı üzerinde etkili olabilmektedir. Sınıf içinde öğretilen dilbilgisi konularının klasik sınavlarla değerlendirilmesi, bir başka deyişle, geleneksel öğretim yöntemleriyle öğretilenlerin yine geleneksel değerlendirme ölçütleriyle notlanması tutarlı bir bakış açısıdır. Ancak, bireyin hazırlık eğitimi sonrası İngilizce öğrenme sürecini sürdürebilmesi hangi meslekte olursa olsun bilişim çağının gereğidir. Bu bağlamda, yaşam boyu öğrenmeye ilişkin uzak hedefler bir İngilizce eğitim programının odak noktasıdır. Sınıf ortamı öğrenmenin gerçekleştirildiği bir alan olduğu kadar, doğal koşullarda öğrenme sürecinin gerçekleşebilmesi için zemin hazırlanan, bir başka deyişle özerklik becerilerinin kazandırıldığı bir alan olduğu zaman başarılı olduğuna dair kanıtlar bulunmaktadır (Karasar, 1984; Buyukozturk, 1996; Buyukozturk, 1999). Bu çalışmada, öğrenci merkezli eğitim programlarıyla tutarlı olan performans dayalı değerlendirme ölçütlerine dayalı notlarla özerklik algı puanı arasındaki ilişki incelenmemiştir. Oysa bu ilişkinin düzeyi ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi yine İngilizce eğitim programının uzak hedefleri açısından hayati önem taşır. Vurgulanacak olursa, hazırlık sınıfının etkililiği, öğrencinin gerçek yaşam koşullarındaki performansına sağladığı katkı kadardır. Bu sebeple aslolan gerçek yaşam koşullarında dil kullanımının gerektirdiği becerilerin kazandırılmasıdır.

İngilizce hazırlık eğitiminin amacı öğrenciyi akademik eğitimine, sosyal ve meslek yaşamına hazırlamak olduğuna göre, böyle bir programın amacına ne ölçüde ulaştığının anlaşılması daha derin çalışmaları gerektirmektedir. Özellikle, bu öğrencilerin daha sonraki akademik eğitim süreçlerinde ve mezuniyet sonrasında nasıl sorunlarla karşılaştığının incelenmesi daha sonraki hazırlık programının daha etkili olmasına katkı sağlayacaktır. Öğrenci merkezli eğitim sürecinde gerçekleştirilen performansların araştırma grubunda gerçekleştirilmemesi nedeniyle performans değerlendirmesinin yapılamaması bu çalışmanın sınırlılıklarındandır. Çalışmanın diğer sınırlılıkları da göz önünde bulundurulduğunda aşağıda getirilen öneriler de dikkate alındığında konunun daha iyi aydınlatılacağı düşünülmektedir.

1. Öğretmen ve öğrencilerin özerklik algı ve tutumlarının çok yönlü incelenmesi,
2. İngilizce öğrenmeye ilişkin özerklik algısının genel özerklik algısı, sosyal çevre ya da aile tutumları gibi diğer değişkenlerle ilişkisinin araştırılması,
3. Özerk öğrenme becerilerine İngilizce Eğitim Programının amaçları ve hedefleri aşamasında yer veren ve etkin bir şekilde kazanılması yolunda adımlar atan bir İngilizce eğitim modelinin geliştirilmesi ve deneysel bir çalışma ile sınanması yaşanan sorunların çözümüne katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Bachman, L. & Palmer, A. S. (1989). The construct validation of self-ratings of communicative language ability. **Language Testing**, 6(1), 14-29.
- Benson, P. (2001). **Teaching and researching autonomy in language learning**. London, UK: Longman
- Benson, P. & Voller, P. (Eds.) (1997). **Autonomy and independence in language learning**. London, UK: Longman.
- Blanche, P. (1990). Self-assessment of foreign-language skills implications for teachers and researchers. **RELC Journal**, 19, 75-93.
- Brindley, G. (1990). The role of needs analysis in adult ESL programme design. Akt. **R. K. Johnson (Ed.)**, The second language curriculum (pp. 63-78). Cambridge: Cambridge University Press.
- Buyukozturk, S. (1996). **Türk yükseköğretiminde araştırma eğitimi**. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Candy, P. (1989). Self direction for life-long learning. Benson, P. & Voller, P. (Eds.) (1997). **Autonomy and independence in language learning**. London, UK: Longman.
- Coleman, H. (1988). Analysis of language needs in large organizations. **English for Specific Purposes**, 7(3), 155-169.
- Cotterall, S. M. (1995). Developing a course strategy for learner autonomy. **ELT Journal**, 49, 3.
- Council of Europe (2001). **Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Council of Europe (2002). “**Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Case studies.**” [Online]: www.culture2.coe.int-portfolio//documents/case-studies-CEF.doc adresinden 11 Şubat 2009 tarihinde indirilmiştir.
- Crookal, D. (1983). Learner training: A neglected strategy. **Modern English Teacher**, 11, (1), 41- 42.
- Cotterall, S. M. (2000). Promoting learner autonomy through the curriculum: principles for designing language courses. **ELT Journal**, 54(2), 109-117.

- Çelik, V. (1996). Örgütsel Değişime ve Geleceğin Okulu. **Yeni Türkiye**.
- Çoban, Z. (2002). Attitudes Towards Learner Autonomy in Gazi University and Yıldız Teknik University. Paper presented at the International INGED Conference on Interchanges and Exchanges: **Current Trends in ELT**, Metu, Ankara, Turkey.
- Dam, L. (1995). **Learner autonomy 3: from theory to classroom practice**. Dublin:Authentik.
- Dam, L. & Legenhausen, L. (1996). **The acquisition of vocabulary in an autonomous learning environment- the first months of beginning English**. In R. Pemberton et al (Eds.), Taking control: autonomy in language learning (pp. 265-80).Hong Kong: Hong Kong University Press.
- Dickinson, L. (1987). **Self-instruction in language learning**. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Dickinson, L. (1992). **Learner autonomy 2: learning training for language learning**.Dublin: Authentik.
- Dörnyei, Z. ve Csizer, K. (1998). Ten commandments for motivating language learners: results of an empirical study. **Language Teaching Research**, 2(3), 203-229.104
- Ellis, G., & Sinclair, B. (1989). **Learning to learn English: a course in learner training**. Cambridge, UK: Cambridge University Pres
- Esch, K., Schalkwijk, E., Elsen, A. and Setz, W. (2000). Autonomous Learning in Foreign Language Teacher Training. Akt.L. **Dam (Eds.), Learner AutonomyProject Inventory**.
<http://lc.ust.hk/ailasc/lapi2000.html>. 20 Şubat 2010 tarihinde indirilmiştir
- Figura,K.,Jarvis, H.(2007). Computer-based materials: A study.of learner autonomy and strategies **System 35** (207) 448-468
- Gardner, H. (1993). **Multiple Intelligences: Theory in Practice**. Perseus Book Group. N.Y (20-35).
- Gardner, H. (1999). **The Disciplined Mind**. Simon and Shuster. N.Y.
- Gardner, D. & Miller, L. (1999). **Establishing Self-Access: from Theory to Practice**.Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Holec, H. (1981). **Autonomy in foreign language learning**. Oxford, UK: Pergamon Press.

- Holec, H. (1985). **On autonomy: some elementary concepts**. In Riley, P. (Eds.), *Discourse and learning*. London: Longman, 173-90.
- Holden B. & Usuki, M. (1999). “**Learner autonomy in language learning: A preliminary investigation.**” [Online] http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2/content_storage_01/0000000b/80/24/fa/37.pdf. adresinden 17 Şubat 2009 tarihinde indirilmiştir.
- Karagül, T. (1996). **Yüksek öğretim programlari için gerekli öğrenci yeterlilikleri ve yükseköğretime geçiş süreci**. Yayınlanmamış doktora tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Karasar, N. (1984). **Türk üniversitelerinde araştırma eğitimi**. Yayınlanmamış doktora tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kennedy, J.(2002). **Learner Autonomy: A Realistic Proposition for Turkish Students**. In M. Monty and M. Godfrey (Eds.). **Global Problems and Local Solutions. Proceedings of ELT Conference** (pp.118-122). İstanbul: Işık University
- Knowles, M. (1975). **Self-directed learning: a guide for learners and teachers**. New York, NY: The Adult Education Company.
- Kohonen, V. (2001). “**Developing the European language portfolio as a pedagogical instrument 195 for advancing student autonomy.**” [Online] www.uta.fi/laitokset/okl/projektit/eks/Kohonen2001.pdf adresinden 1 Ocak 2010 tarihinde indirilmiştir.
- Koyuncu, S. U. (2006). **The effect of the European language portfolio on learner autonomy for young learners**. Yayınlanmamış doktora tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi.
- Köklü, N. ve Buyukozturk, S. (1999). Eğitim bilimleri alanında öğrenim gören lisans-üstü öğrencilerin araştırma yeterlikleri konusunda öğretim üyelerinin görüşleri. **Eğitim ve Bilim**, **23**(112), 18-28.
- Köse, N. (2006). **Effects of portfolio implementation and assessment on critical reading and learner autonomy of ELT students**. Yayınlanmamış doktora tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi.
- Little, D. (1991). **Learner Autonomy. 1: definitions, issues and problems**. Dublin, Ireland: Authentik.
- Little, D. (1995). Learning as dialogue: the dependence of learner autonomy on teacher autonomy. **System**, **23**(2), 175-82.104

- Little, D. (1999). Learner autonomy is more than a Western cultural construct. In **S. Bl & D. Crabbe (Eds.)**, Learner autonomy in language learning: Defining the field and effective change (pp.11-18).
- Little, D. & Dam, L. (2005). **Learner autonomy: what and why?** Yayınlanmamış doktora tezi.
<http://jaltpublications.org/tlt/files/98/oct/littledam.html>. adresinden 17 Şubat 2010 tarihinde indirilmiştir.
- Littlewood, W. T. (1999). Defining and developing autonomy in East Asian contexts, **Applied Linguistics**, **20**, 71-94.
- Morse, J. M. (1991). Approaches to qualitative-quantitative methodological triangulation. **Nursing Research**, **40**, 120–123
- Mynard, J. & Sorflaten, R. (2003). “**Independent learning in your classroom**.” [Online] [URL:http://jomynard.tripod.com/ilyourclass.htm](http://jomynard.tripod.com/ilyourclass.htm). adresinden 17 Şubat 2010 tarihinde indirilmiştir.
- Nunan, D. (1989). **Designing Tasks for the Communicative Classroom**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nunan, D. (1990). **The Learner Centered Curriculum**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oh, M. K. (2002). **Four Korean adult learners’ ESL learning beliefs and learner autonomy**. Yayınlanmamış doktora tezi, Faculty of the Graduate School of State University of New York at Buffalo.
- Patton, Q. M. (1990). **Qualitative evaluation and research methods**. London: Sage Publications.
- Pemberton, S.(1996),**Taking control: autonomy in language learning**.Hong Kong Hong Kong University Press.
- Richterich,R. (1983) **Case studies in identifying Language Needs**. Oxford Pergamon Press
- Sapir, E. (1921) **Language**. New York, Harcourt Brace
- Sert, N., (2005) **Öğrenen özerkliğine ilişkin bir ön çalışma**. İlköğretim Online, 6(1),180-196 adresinden 20 Şubat 2010 tarihinde indirilmiştir
- Sert, N.,(2008) **The language of the instruction dilemmain the Turkish context**. System 36 (2008) 156-171

- Sullivan, K. & Lindgren, E. (2002) Self-assessment in autonomous computer-aided secondlanguage writing. **ELT Journal**, **56**(3), 258-266.
- The Council of Europe's Modern Language Project (2001). <http://www.ecml.at/efsz/files/Trim.pdf> 20 Şubat 2010 tarihinde indirilmiştir
- Tudor, I. (1993). Teacher roles in the learner-centered classroom. **ELT Journal**, **47**(1), 23-24.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitim Bilim Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, **24**, 543-559.
- Yıldırım, Ö. (2005). **Anadolu University ELT department students' readiness for learner autonomy**. Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskisehir.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (1999). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri** (1. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.196
- Young, R. (1986). **Personal autonomy: beyond negative and positive liberty**. London: Croom Helm.
- Yumuk, A. (2002). Letting go of control to the learners: the role of the Internet in promoting a more autonomous view of learning in an academic translation course. **Educational Research**, **44**, (2), 141-156.

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, üniversite hazırlık sınıfında temel düzey yabancı dil öğretiminin, öğrenci gereksinimlerine ne ölçüde uygun olduğunu, öğrenen özerkliğini geliştirmeye yönelik öğrenci merkezli etkinliklere ne ölçüde yer verdiğini, öğrencilerin özerklik algı düzeylerinin ne olduğunu ve akademik başarılarına olan etkisini incelemektir.

Bu çalışmada; nitel ve nicel veri toplama araçlarının bir arada kullanıldığı karma yöntemin çeşitleme tasarımı kullanılmıştır. Buna göre, öğrencilerin İngilizce dersine ilişkin gereksinimleri konusundaki görüşlerini belirlemek amacıyla bir ölçek geliştirmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla ölçek ile toplanan veriler güçlendirilmeye çalışılmıştır. Gözlem ve belge analizi ile toplanan nitel verilerle ise “Özerklik Algı Ölçeği” ile elde edilen nicel veriler desteklenmeye çalışılmıştır. Araştırma Özel bir Üniversitenin İngilizce Hazırlık Bölümünde, 2009–2010 akademik yılı güz döneminde 173 öğrenciye uygulanmıştır.

Araştırma sonuçları; 1) öğrencilerin yarısından fazlasının İngilizce eğitim programının gereksinimlerine uygun bulunduğunu 2) öğrencilerin gereksinimleri konusundaki algılarının mezun oldukları okullara göre farklılık gösterdiğini, 3) eğitim sürecinde öğrenci merkezli öğrenme etkinliklerine yer verilmediğini, 4) öğrenme süreçlerinde sorumluluk alma konusundaki özerklik algılarının yetersiz olduğunu, 5) öğrencilerin İngilizce akademik başarıları ile özerklik algıları arasında ilişki bulunmadığını göstermektedir. Bulgular doğrultusunda sorunun çözümüne yönelik öneriler getirilmiştir.

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate to what extent is appropriate the foreign language teaching at a university preparatory school in the elementary level for students' needs, and how often student centered activities are applied in classes, the level of autonomous learning perception and its effect on students' academic achievement.

The study employed both qualitative and quantitative research techniques which were used to strengthen study design through triangulation. A scale was developed so as to identify students' perceptions considering their language learning needs. The data collected through the scale was strengthened with semi-structured interviews developed for the same purpose. Qualitative data through semi-structured observations and document analysis were also obtained to support the data collected by the "Autonomy Perception Scale". The study was conducted at a Private University, English Prep. School in the fall of 2009-2010 academic year.

Results indicated that: 1) more than half of the students think English Teaching Program is appropriate for their needs, 2) their perceptions of language needs change according to the schools they graduated from, 3. Student-centered activities are not practiced in class, 4) the level of autonomus learning behaviors of the students is not sufficient to take responsibility for their own learning, 5) there is no correlation between their perceptions of autonomy and GPAs. In line with the findings, suggestions have been made to solve the problem.

EKLER

Ek-1

Özel Bir Üniversitenin İngilizce Hazırlık Okulu Yeterlik Sınavı

(Proficiency Test)

A. GRAMMAR SECTION

I. Read the following passage carefully and choose the best answer to fill in each blank. Code your answers on your optic form for questions 1-15.

THIN AND HAPPY

Anorexia is an illness in which a person has a fear of becoming fat. An anorexic person refuses to eat _____(1) food and gets thinner and thinner. This is a comparatively new illness and seems _____(2) to the society as it is the society which increasingly forces people _____(3) careful about their appearance. And the other factor is the media _____(4) them to try to be slim and beautiful. Photos of attractive models who are always thin are the criteria of beauty that all magazines and papers suggest. Falling short of these criteria can put a great _____(5) pressure on the majority of people who don't feel themselves _____(6) they should be. About one sufferer of anorexia in ten is male, but _____(7) anorexics are females in their teens and twenties. _____(8) anorexia develop in the teenage period is the increase in responsibilities in these years. Young people become unhappy with their self-image, _____(9) fat and ugly. They think that the slimmer _____(10), the more attractive they may appear to others. As it is a widespread illness, each year there are 2,000 new cases of anorexia _____(11) average. _____(12) hungry all the time, anorexics are unable to control their lives. _____(13), they continue thinking that nothing is wrong; everything in their lives _____(14) under control. Anorexia is a dangerous illness on its own, but the possibility that it can lead to anemia makes it worse. Treatment involves _____(15) patients to regain weight by providing therapy and diets.

1.	a) less	b) enough	c) too many	d) so many
2.	a) linking	b) being linked	c) to link	d) to be linked
3.	a) to be	b) for being	c) be	d) being
4.	a) encourages	b) that encouraging	c) which encourages	d) is encouraging
5.	a) number	b) deal of	c) deal	d) number of
6.	a) so beautiful that	b) as beautiful as	c) less beautiful than	d) a lot more beautiful
7.	a) a lot	b) much	c) least	d) most
8.	a) It makes	b) To make	c) What makes	d) Making
9.	a) feeling	b) to feel	c) being felt	d) having felt
10.	a) are they	b) who are	c) who they are	d) they are
11.	a) on	b) over	c) at	d) under
12.	a) So much	b) Too	c) Being	d) To be
13.	a) Although	b) Therefore	c) Meanwhile	d) However
14.	a) are	b) is	c) was	d) were
15.	a) persuade	b) to persuade	c) be persuaded	d) persuading

**II. Read the following sentences and choose the best answer to fill in each blank.
Code your answers on your optic form for questions 16-33.**

16. By the time the software goes on sale, the company _____ 5 million dollars on developing it.

a) has spent	c) will have spent
b) will spend	d) spends

17. The results were completely wrong. As a scientist, she _____ the experiment more carefully.

a) should plan	c) should have planned
b) must plan	d) must have planned

18. I bought a new car last year, and then, a month later, I won one in a competition.
So I _____ all that money.

a) needn't have spent	c) can't have spent
b) didn't need to spend	d) don't have to spend

19. Dr Dawson welcomed the members of the committee first and went on
_____ the subject of the meeting.

a) to introduce	b) introducing	c) introduce	d) to be introduced
-----------------	----------------	--------------	---------------------

20. I heard someone _____ my name, so I went outside to see who was there.

a) calling	b) to call	c) called	d) to be calling
------------	------------	-----------	------------------

21. You need a copy of your driving license for your insurance company, so go and
_____ it _____.

a) have / to be photocopied	c) get / to photocopy
b) get / photocopied	d) have / to photocopy

22. Your plan went well; but if anything _____ wrong with it, you _____
held responsible.

a) went / would be	c) would have gone / had been
b) had gone / would have been	d) would be / were

23. There was so much traffic; but I managed to get _____ the road without
being hit.

a) across	b) through	c) towards	d) along
-----------	------------	------------	----------

24. Barry can cook Chinese food very well because he _____ in China before he came to England.

a) would live	c) gets used to living
b) is used to living	d) used to live

25. _____ you take the books back to the library tomorrow, you'll have to pay a fine.

a) If only	b) Until	c) Unless	d) That
------------	----------	-----------	---------

26. Jim decided not to attend the graduate programme at the university, _____ was a great disappointment for his parents.

a) that	b) which	c) what	d) this
---------	----------	---------	---------

27. My doctor suggested _____ on a balanced diet.

a) to go	b) that I should go	c) that I will go	d) going
----------	---------------------	-------------------	----------

28. "Mrs. Sanders, I don't want to be disturbed between 5 and 6. I _____ a meeting with the representatives," said the manager to his secretary.

a) would have	b) would be having	c) will have had	d) will be having
---------------	--------------------	------------------	-------------------

29. Although we thought we would have a large audience, there were _____ people than we had expected at the programme.

a) less	b) a little	c) few	d) fewer
---------	-------------	--------	----------

30. Sally Winters, an American athlete, broke all the records in the last championship;

she _____ very hard for it.

a) should have worked	b) must have worked	c) might work	d) could work
-----------------------	---------------------	---------------	---------------

31. I wish I _____ that important meeting, but I was terribly ill that day.

a) don't miss	b) haven't missed	c) didn't miss	d) hadn't missed
---------------	-------------------	----------------	------------------

32. Today, da Vinci and Michealangelo _____ to be the fathers of modern art.

a) considered	b) are considered	c) consider	d) are considering
---------------	-------------------	-------------	--------------------

33. _____ his project, Jerry went on a holiday.

a) After he completes	b) Having completed	c) Completed	d) Being completed
-----------------------	---------------------	--------------	--------------------

III. Read the following sentences and choose the WRONG part. Code your answers on your optic form for questions 34-40.

34. I don't think Barbara speaks German much more fluent than Daniel.

a b c d

35. I got extremely exhausted yesterday because I have worked on the project all day.

a b c d

36. John Woods, who is said to be a famous astronomer, said university professors

a b c

about the new galaxy systems at the conference.

d

37. I signed the contract without reading it, but my partner objected to sign it before

a

b

c

he had a look at it.

d

38. Should I Mr. Whitman, I'd be able to save my company from bankruptcy by

a

b

taking out a bank loan before things get worse.

c

d

39. I will do my best, but it is very impossible to publish your book before July.

a

b

c

d

40. The portraits exhibited in the Los Angeles museum the last month are now on a

a

b

c

d

display in San Francisco.

B. READING SECTION

Part I

Choose the best alternative which best completes each sentence. Code your answers on your optic form for questions 41-45.

41. Arguments between generations are common all over the world because

_____.

- a) in some cultures the education of children is an important concern to parents
- b) children everywhere always tend to reject the value judgments of their parents
- c) as parents try to understand their children there is more agreement between them
- d) in some parts of the world children are more respectful toward their parents

42. Researchers have been working for years in order to solve the Bermuda Triangle mystery. Nevertheless, _____.

- a) this mystery has been known for nearly a century
- b) no definite answer has yet been found
- c) this subject has attracted many scientists to the area
- d) they have tried to suggest various explanations

43. Cars are the main cause of air pollution in many cities and _____.

- a) therefore, many people avoid using public transport
- b) for instance, there's the unexpected growth of traffic
- c) apart from that, there's an increase in the number of vehicles
- d) what is more, they are the main source of noise pollution

44. Electronic-mailing is a means of communication, _____.

- a) which has developed very quickly over the past few years
- b) whether or not you state the name of the receiver
- c) until you learn how to use a computer
- d) whenever you want to broadcast information

45. _____; so more countries may find themselves short of food in the future.

- a) There are several solutions to the problem of food shortage in the world
- b) Many countries in the world are faced with the problem of increasing population
- c) Farming methods in many underdeveloped countries are also improving
- d) Most countries export their natural resources in order to import food

Part II

Choose the best alternative to complete the following paragraphs. Code your answers on your optic form for questions 46-50.

46. Most great singing stars become famous long before they get to 35, but that is how

old Madge Sharp is now, and this is her first record. Surely, it will not be her last. Madge Sharp wishes she had started in the profession earlier. However,

_____.
It's maturity and experience. And it's this maturity and experience in her voice which adds a distinct originality to all the songs in her album.

- a) she has got something now which young singers haven't got
- b) she made her first record in her life later than most singers
- c) she wanted to wait till she was experienced enough
- d) the young singers add something to the old songs

47. Since the 1980s, tourists have become more concerned about the surroundings in the places that they visit. In the past, tourism often had negative results.

_____. Today, however, there are many responsible tourists who not only travel to enjoy the land, but also to help preserve the environment.

- a) Tourists would enjoy the beaches and see the sights but damaged the lands they visited
- b) Tourists and local people didn't interact with each other except over money
- c) Tourists wanted to see the wild life in their natural environments and didn't destroy anything
- d) Tourists would travel on organized trips and expect comforts like hot water and soft beds

48. Taste in decoration is a matter of personal preference. You might like the modern look or you may prefer the traditional elegance. It's your choice. You are the one to decide which pieces of furniture make you feel comfortable and which style feels like you because _____.

- a) you can enjoy your home and furniture only when it suits your taste
- b) it's never a mistake to buy the best quality you can afford
- c) you should find a furniture catalogue or visit a home furnishing store
- d) you might change your mind and find something that you like more

49. In the past it was quite common for parents to arrange their children's marriage.

Today, however, young people date someone and then make their own decision about whom they are going to marry. This idea is changing some of the traditional rules. Many young people today allow their parents to have a say in the matter, but want to be allowed to make the final decision. _____.

- a) There are still many people who remain loyal to the traditional rules
- b) They are able to do what they want and still maintain the relationship with the parents
- c) It would not be right for a member of the upper classes to marry a villager
- d) They are never able to decide by themselves and unfortunately, they lead an unhappy life

50. _____. Therefore, he had to spend most of his childhood working in the factories and on ships. However, by reading extensively, he educated himself and began to write short stories and novels based on the terrible poverty that he had experienced. Later he became one of the most significant writers.

- a) The famous writer Jack London grew up in poverty and hardly ever went to school
- b) Jack London could hardly make a living because no one wanted to publish his stories
- c) Jack London was much in demand as a lecturer and travelled widely round the world
- d) Jack London wrote fourteen novels in total as well as short stories expressing his political views

III. There are three passages in this part. Read each one carefully to answer the questions. Code your answers on your optic form. For questions 51-80.

Passage One

Basketball

Basketball is second only to football in the league of the world's most popular sports. It's now played in 150 countries by more than 100 million people but it is still known as the sport of America as it has the strongest and the most skilful teams. The United States had won the Gold Medal at every Olympics until 1972.
5 In that year they lost to The Soviet Union in a match which was both exciting and full of **dispute**. After the match both the coach and the players said that they had never had such hard times in any other match before because there were lots of arguments about the decisions during the match and the score.

The Aztecs are supposed to have played a game in the 16th century which some
10 people believe to be the **precedent** of basketball. Players had to throw a solid rubber ball through a stone ring. The modern game, though, was invented in 1891 by a Canadian physical education instructor in the United States. Dr Naismith was faced with the problem of finding an indoor activity to use up the energy of
15 students who had become fed up with gymnastics. Naismith wanted a game which could be played indoors and which emphasised skill rather than strength. Basketball was what he came up with. The original game was played by two teams of nine players and the basket was a peach basket nailed to the wall of the gymnasium. The first game was played in 1892 and the final score was 1-0. It
20 showed that more practice was obviously necessary. But even at the first game there were 200 spectators.

There are two levels of basketball in the United States. The college game which is run by the National Collegiate Athletic Association (NCAA) can attract crowds of up to 60,000 per game. The professional game run by the National Basketball Association attracts even more spectators than the college games. Competition to
25 get into the ranks of the professionals is extremely difficult and out of the thousands college players who graduate every year, less than a hundred are chosen. The rest try their chances in the European leagues as they are very keen on having American players.

Of course, with a game as popular as basketball, the financial rewards for the top
30 professional players are enormous. The highest paid player in American basketball is Magic Johnson who, at the age of 21, signed a 25-year contract worth \$25 million with the Los Angeles Lakers. Now Johnson has considerable power within the basketball world as well as an extremely high salary. On the day after he criticized the team coach for being traditional and claimed that his

35 training was a real **drag**, the coach was fired.

Apart from the serious professional game of basketball there is the 'show-business' side, represented by perhaps the best known team, The Harlem Globetrotters. Although their main strength appears to be in comedy and entertainment, their technical skills are breathtaking. They have done more to
40 publicise the game of basketball than anybody else. The team was founded in Chicago in 1927 by Abe Saperstein. After they had won every important title possible, they set out to take basketball to the world. The team has been watched by more than 80 million people all over the world. In 1951 it attracted the biggest ever crowd of 75,000 people.

45 Probably Naismith didn't think that basketball would become so popular in the following years. Another point he did not foresee when he invented basketball was the advantage that height would give to players. That was because at that time average height was much less than the average of today. It is true that some top-class players are not particularly tall – Alton Bird, for example, is only 1.73 m
50 tall – but to be under 2 m is generally considered to be on the short side. Even nationalities who are generally thought to be short produce tall men who do well at basketball. An instance of this is the Chinese star Mu Tuh-chu who is 2.25 m tall. The leading Japanese player is Okazama and he is 2.36 m tall.

51. Basketball is widely played in many countries _____.

- a) but it's still unpopular in the Russian Republics
- b) and it's the most popular sport in the world
- c) but America is still the world leader
- d) and it has been in the Olympic Games since 1972

52. Dr Naismith invented basketball because he needed _____.

- a) something for his students to do in the open air
- b) a game which developed strength
- c) an indoor activity which demanded skill
- d) energetic students for his gymnastics classes

53. There is incredible competition between college players every year _____.

- a) to be chosen by a professional team
- b) to graduate from their schools
- c) to play in a European league
- d) to be a member of the NCAA

54. Which of the following is **TRUE** about The Harlem Globetrotters?

- a) They do not take basketball seriously
- b) They have the biggest role in making basketball well-known
- c) Over 80 million people went to Chicago to watch them in 1927
- d) Harlem is their birthplace

55. When Naismith invented basketball he _____.

- a) knew that short people wouldn't play it well
- b) didn't realize the importance of height
- c) expected basketball to be a world sport
- d) chose tall students for his first team

56. In line 6 'dispute' means _____.

a) entertainment	b) coordination	c) variety	d) disagreement
------------------	-----------------	------------	-----------------

57. In line 10 'precedent' means first _____.

a) failure	b) supporter	c) winner	d) example
------------	--------------	-----------	------------

58. In line 35 'drag' means something _____.

a) functional	b) dull	c) challenging	d) extraordinary
---------------	---------	----------------	------------------

59. In line 18 'It' refers to _____.

a) The final score	b) The original game	c) The peach basket	d) The gymnasium
--------------------	----------------------	---------------------	------------------

60. In line 27 'they' refers to _____.

a) college players	b) the rest	c) the professionals	d) the European leagues
--------------------	-------------	----------------------	-------------------------

Passage Two

THE JOY OF LEARNING

It's often said that we learn things at the wrong time. University students frequently do the minimum amount of work because they are crazy for a good social life instead. Children often scream before their piano practice because it is so boring. They have to be given gold stars and medals to be persuaded to swim, to take exams or to practise an instrument. But when you are older? Ah, now that's a different story.

At 30 I went to a college and did courses in History and English. Seeing an adult in the class wasn't an extraordinary situation for the teachers, but it was an amazing experience for me. When I was younger, I was forced to study but now learning was a pleasure. During the first year, I was paying, so there was no reason to be late – I was the only one waiting for the tutor impatiently. Indeed, if I could persuade him to spend an extra five minutes in class, it was a bonus, not a nuisance. I wasn't frightened to ask questions and homework was fun not a pain. When I passed, I had passed for me and me alone, not my parents or my teachers. The satisfaction I got was entirely personal.

Some people fear going back to school because they worry that their brains are not fresh enough to learn new things. That's not true. Although some parts have **rusted up**, your brain has learnt all kinds of other things since you were young. It has learnt to think independently and flexibly and is much better at relating one thing to another. Therefore, you can use your brain more effectively when you get older.

In some ways, age is a positive plus. For instance, when you are older, you get less frustrated. Experience has told you that if you are calm and simply do something carefully again and again eventually you will understand how to do it. Maturity tells you that you will, with application, eventually get there. On the other hand, young people are far more quick in putting things in order and noticing the details, but they can't wait for a long time to achieve their aims.

Learning late doesn't mean having to go back to school. Recently I attended a swimming course and learnt how to swim. I thought I could swim before, but I could always get across the pool quicker by walking than swimming. Wearing my glasses to see the other side didn't help, because I never put my face in the water. True, I thought I looked silly when I wore goggles with lenses over my eyes and a nose clip, and picked up colored rings from the bottom of the pool to **conquer** fear of water. Even my swimming teacher was doubtful that I would ever manage it. It took me months, but at last I managed to swim speedily from one side of the pool to the other. The sense of achievement was huge. I only wished my family had been there to congratulate me, as I felt I deserved.

40 Then there was the skating. I was very impressed when I saw ice-dancers on TV so I joined the skating classes. I could hardly stand on the ice quite recently and, unlike the younger students, I was tense with terror in case I fell over. I was the worst in the class, but I eventually got a piece of paper that said I had now achieved the art of skating forwards. And, although I will never do ice-dancing, I feel pretty satisfied to experience it.

45 Finally, there was the piano. Although I was good at music, I hated piano lessons when I was ten. At that time, I couldn't understand why certain exercises were useful and why the teacher kept explaining musical concepts. Recently, I decided to try the piano again and started taking private lessons. At the beginning, I felt a bit strange while playing a piece that I had played for my school exams. But soon, complex emotions that I never knew existed poured from my fingers, and
50 suddenly I could understand why practice makes perfect. I was really playing well and it was a wonderful feeling.

61. Children often refuse to participate in learning activities _____.

- a) but they are quite willing to learn
- b) if they are not rewarded
- c) so there is no need to force them
- d) when they are very tired

62. When the writer started her first adult learning course, she _____.

- a) had some difficulty in paying the expenses
- b) got on better with her teacher than she had expected
- c) found learning more enjoyable than she had before
- d) had to reduce the amount of her social activities

63. The adult learners shouldn't worry about going back to school because _____.

- a) they could remember everything they had learnt before easily
- b) they have many valuable skills which have been gained through years
- c) the teachers are very eager to help them learn new things
- d) it also takes young learners long to learn new things

64. According to the writer, adult learners _____ than younger people.

- a) put things in order faster
- b) are less worried about succeeding
- c) pay more attention to detail
- d) have more patience

65. When the writer took swimming lessons, _____.

- a) her family was impressed by her success
- b) she was worried about her appearance
- c) she made surprisingly quick progress
- d) her teacher was confident that she would succeed

66. When the writer took up skating, she was _____.

- a) proud of the little progress that she made
- b) embarrassed among the young skaters
- c) sorry that she decided to try it
- d) determined to be an ice-dancer

67. After the writer started taking piano lessons again, she _____.

- a) couldn't play the pieces she learned at school
- b) discovered that she had some musical ability
- c) played easily without knowing any musical concept
- d) understood why practice was useful

68. In line 18 'rusted up' means _____.

- | | | | |
|------------------|----------------------|---------------------|----------------|
| a) lost strength | b) gained importance | c) became sensitive | d) worked hard |
|------------------|----------------------|---------------------|----------------|

69. In line 33 'conquer' means _____.

- | | | | |
|-------------|---------|-------------|-------------|
| a) discover | b) show | c) overcome | d) remember |
|-------------|---------|-------------|-------------|

70. In line 12 'it' refers to _____.

- | | | | |
|--------------|---------------|-------------------|--------------------------|
| a) the tutor | b) being late | c) the first year | d) an extra five minutes |
|--------------|---------------|-------------------|--------------------------|

Passage Three

THE CHUNNEL

Great Britain has always been an island and, therefore, cut off from the rest of the Europe. But this **isolation** ended with a fixed link built between England and France. For many years there had been only a regular ferry service between the two countries but now this has been replaced by a tunnel under the Channel, called The Chunnel.

The plan to link England and France by a tunnel wasn't new. Interest in the idea goes back as far as 200 years. In fact, it had been discussed in the British Parliament on more than 50 occasions. From the beginning of the Second World War the main argument against the building of the tunnel was defence. The opinion was that the existence of the tunnel would endanger Britain in times of war and would allow a land and sea attack at the same time. However, this argument was eventually defeated by Winston Churchill who argued that the tunnel could always be blocked for a period of time if danger threatened. A more powerful argument against it in those days was the cost which was not considered as an important problem by Churchill.

There were four choices of project facing the British government on how to build the fixed link, the most **novel** of which was the Eurobridge. This idea was completely new. Nobody had ever thought of building a thirty-mile-long bridge with eight towers. Six of these towers would carry a tube, containing two four-lane and two two-lane highways. There would also be a six-meter tunnel for trains which would go under the sea bed. The supporters of the Eurobridge argued that the towers in the Channel would not be a danger to shipping. On the contrary, they would encourage ships to stay in the shipping lanes which were set before.

The other three projects were less revolutionary than the Eurobridge and involved either rail only tunnels under the sea or a combination of road and rail.

The second plan was for two railway tunnels through which specially designed trains would carry cars and lorries. They would drive right onto the trains which would depart every fifteen minutes during the day and every thirty minutes at night.

The third plan was for a combination of bridge and tunnel. The bridges on both sides of the Channel would run to artificial islands about six miles off-shore. They would then be connected by a twelve-mile tunnel for cars and lorries. There would also be a separate rail tunnel running all the way from England to France.

The last plan was for a tunnel running primarily for road vehicles which could also be used by trains. Cars and trains would travel in the same direction in the same tunnel. Road travel would be stopped before a train entered the tunnel. Signals would ensure that vehicles stayed at a safe distance behind a train and
40 only one train would be allowed in the tunnel at the same time. The main argument against this project was the problem of cleaning the air in the tunnel. The supporters claimed that it would be solved by two air shafts off the coasts of England and France, which seemed quite unrealistic.

In the 1960s the French and British governments started talking seriously again
45 about the idea of connecting the two countries and The Chunnel Project was finally chosen in February 1986. It was the rail only link, so it was the one most likely to attract investment when compared to the other four plans. There were many technical, financial and environmental objections about them. Also, some people were against The Chunnel Project because they didn't like the idea of
50 Britain not being an island any longer. Finally, in 1994, the Chunnel, whose history goes back two hundred years, was officially opened.

71. Winston Churchill claimed that the channel tunnel could _____.

- a) be a danger to Britain's defence
- b) make it easier to attack Britain
- c) be too expensive to build
- d) be closed in times of danger

72. The Eurobridge consisted of _____.

- a) a bridge and a tunnel for cars
- b) a motorway plus a railway tunnel
- c) a railway tunnel carried by towers
- d) a four-lane motorway and a two track railways

73. The second plan was a tunnel for _____.

- a) road and rail traffic
- b) trains carrying road vehicles
- c) road traffic only
- d) trains and a bridge for cars

74. One of the main problems with the last project was how to _____.

- a) get fresh air into the tunnel
- b) keep trains running on time
- c) control the traffic
- d) place the signals

75. The only objection to The Chunnel Project was that _____.

- a) it was only a rail tunnel
- b) Britain was going to be connected to another land
- c) it would cost more than the other projects
- d) there might be some environmental disadvantages

76. In line 2, 'isolation' means 'being _____'.

a) annoyed	b) apart	c) connected	d) huge
------------	----------	--------------	---------

77. In line 17, 'novel' means _____.

a) familiar	b) ordinary	c) simple	d) fresh
-------------	-------------	-----------	----------

78. In line 14, 'it' refers to _____.

a) building of the tunnel	c) blocking the tunnel
b) attack against Britain	d) the threat of a war

79. In line 23, 'they' refers to _____.

a) supporters of the Eurobridge	c) the towers
b) trains going under the seabed	d) two and four-lane highways

80. In line 33, 'They' refers to _____.

a) artificial islands	b) bridge and tunnel	c) both sides	d) bridges
-----------------------	----------------------	---------------	------------

C. VOCABULARY SECTION

Read the following sentences and choose the best answer to complete them.
Code your answers on your optik form for questions 81-100.

81. Alison is quite different from me. She never gets _____ her pocket money whereas I always spend it up completely as soon as I get it.

a) away	b) over	c) round	d) through
---------	---------	----------	------------

82. Chemists say that sleeping pills are _____; after using them for some time, you can't stop taking them.

a) elusive	b) inclusive	c) addictive	d) selective
------------	--------------	--------------	--------------

83. I was able to answer all the questions in the English exam successfully because the week before the exam I had _____ the topics several times.

a) qualified	b) passed	c) revised	d) considered
--------------	-----------	------------	---------------

84. It's impossible to keep food out of the refrigerator when the weather is hot. It can go _____ very quickly.

a) out	b) over	c) with	d) off
--------	---------	---------	--------

85. You don't have to make any hotel reservations. We'll be happy to _____ you up for a fortnight while you are on holiday here in Turkey.

a) put	b) keep	c) catch	d) get
--------	---------	----------	--------

86. When Jill was offered a job in Japan, she _____ to accept it at first but after she learned about the salary and conditions she decided to go there.

a) qualified	b) receded	c) hesitated	d) delayed
--------------	------------	--------------	------------

87. According to the TV viewers' letters, they are _____ with the current TV programmes because they want to see more documentaries and news than soap operas and chat shows.

a) irresponsible	b) unconscious	c) resentful	d) dissatisfied
------------------	----------------	--------------	-----------------

88. Robert quickly _____ over his shoulder to see if anyone was following him.

a) observed	b) stared	c) scanned	d) glanced
-------------	-----------	------------	------------

89. In many parts of the country, _____ is a serious problem. Almost 20% of the working population is without a job.

- | | | | |
|---------------|----------------|---------------|-----------------|
| a) punishment | b) measurement | c) investment | d) unemployment |
|---------------|----------------|---------------|-----------------|

90. We decided to buy the camera only after the shop assistant gave us a / an _____ of how it works. It was easy to use.

- | | | | |
|---------------|------------------|---------|----------------|
| a) exhibition | b) demonstration | c) show | d) performance |
|---------------|------------------|---------|----------------|

91. Gregory was _____ down for the job in the bank because of his untidy appearance and long hair. A better-looking candidate got the job.

- | | | | |
|------------|---------|-----------|------------|
| a) settled | b) took | c) turned | d) touched |
|------------|---------|-----------|------------|

92. After the economic crisis, the price of petrol has _____ more than 30 %. I think I won't be able to go to work by car anymore.

- | | | | |
|----------|-----------|----------|-------------|
| a) risen | b) raised | c) grown | d) extended |
|----------|-----------|----------|-------------|

93. I _____ leaving university ten years ago because I can't find a job as a high school graduate.

- | | | | |
|-----------|----------|---------|-----------|
| a) reveal | b) react | c) risk | d) regret |
|-----------|----------|---------|-----------|

94. Since Jim suffers from insomnia, the doctor advised him to _____ drinks which contain caffeine.

- | | | | |
|------------------|----------------|--------------------|-----------------|
| a) catch up with | b) cut down on | c) come up against | d) go down with |
|------------------|----------------|--------------------|-----------------|

95. I think Jennifer should see her optician because her _____ is failing; she really cannot see well. Last Wednesday, she couldn't read her notes during the presentation.

- | | | | |
|---------|----------|----------|------------|
| a) view | b) scene | c) sight | d) glimpse |
|---------|----------|----------|------------|

96. This spring was _____ wet and lots of regions were damaged by floods. It had never rained that much in spring in previous years.

- | | | | |
|------------------|----------------|-----------------|----------------|
| a) exceptionally | b) inclusively | c) recognizably | d) selectively |
|------------------|----------------|-----------------|----------------|

97. Erwin's project on preventing air pollution was rejected by the city council. However, this didn't put him _____.

- | | | | |
|---------|--------|--------|---------|
| a) down | b) out | c) off | d) back |
|---------|--------|--------|---------|

98. More than 150 people were _____ to the conference hall which had only 100 seats. That's why many participants were standing during the seminar.

a) included	b) permitted	c) admitted	d) covered
-------------	--------------	-------------	------------

99. Military service is _____ in our country. Every young man who is 20 and who doesn't have any health problems must do it according to the law.

a) ordinary	b) explanatory	c) temporary	d) compulsory
-------------	----------------	--------------	---------------

100 Mel gets exhausted at the office because she has a very _____ job. It requires a lot of time, energy and attention.

a) reflecting	b) distracting	c) demanding	d) rewarding
---------------	----------------	--------------	--------------

THIS IS THE END OF THE TEST.

CHECK YOUR ANSWERS ON YOUR OPTIC FORM.

Ek-2

Üniversite Hazırlık Öğrencilerinin İngilizce Eğitim Programlarına Yönelik Gereksinim Algı Ölçeği

Sevgili Öğrenciler,
Hazırlık öğrencilerinin gereksinim ve beklentilerine yönelik bir araştırmayı yürütmekteyim. Aşağıdaki sorulara vereceğiniz yanıtlar araştırmaya katkı sağlayacaktır. Soruları yanıtlarken her şıkkın yanında verilen ifadelerden size uygun olanın altındaki kutucuğu işaretlemeniz yeterlidir. Araştırmaya katkılarınız için teşekkür ederim.

İngilizce Okutmanı

Bilgi .2341010 \ 1333

İsmail Demirtaş

Mezun olduğunuz lise:

Fakülte ve Bölüm:

A. Yabancı dile, en çok hangi şekilde gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?					
	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
	1	2	3	4	5
1) Dünyadaki gelişmeleri izleyebileceğim kaynakları okumak için,					
2) Radyo, televizyon, video kaydı gibi iletişim araçlarından yayınları izleyebilmek için,					
3) Elektronik posta gibi çeşitli haberleşme araçlarında kullanabilmek için,					
4) Yurt içinde ya da yurt dışında konferans, seminer gibi bilimsel etkinliklere katılabilmek için,					
5) Çeşitli amaçlarla yabancılarla iletişim kurabilmek için					
Diğer (Lütfen belirtiniz):					
B. Aldığınız İngilizce derslerin size ne gibi yararlar sağlamakta olduğunu düşünüyorsunuz?					
6) Yukarıdaki ilk beş maddede belirttiğim alanlarda gereksinim duyduğum yabancı dil bilgisini sağlama konusunda etkilidir.					
7) Seçtiğim bilim dalında daha yetkin olmamı sağlayabilecektir.					

8) Bu programın iyi İngilizce öğrenmemi sağlaması nedeniyle daha kolay iş bulacağımı düşünüyorum.					
9) Mezuniyet sonrası yurt dışında eğitim almam söz konusu olursa, bu program sayesinde edindiğim İngilizcenin, TOEFL, IELTS gibi sınavlarda başarılı olmam konusunda yarar sağlayacağını düşünüyorum.					
Diğer (Lütfen belirtiniz):					

C. İngilizce derslerinin verimliliği ile ilgili şıkların yanında verilen ifadelerden, size uygun olanları işaretleyiniz.					
	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
10) Derste doğal koşullar yaratılarak, İngilizce kullanma motivasyonumuzu yükseltmektedir.					
11) İngilizce derslerinde uygulanan dinleme etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de, dinlediğimi anlayabilmem konusunda önemli katkı sağlamaktadır.					
12) İngilizce derslerinde uygulanan okuma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de, okuduğumu anlayabilmem konusunda önemli katkı sağlamaktadır.					
13) İngilizce derslerinde uygulanan konuşma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de, konuştuğumu anlayabilmem konusunda önemli katkı sağlamaktadır.					
14) İngilizce derslerinde uygulanan yazma etkinlikleri, ders ortamı dışındaki zeminlerde de, yazdığımı anlayabilmem konusunda önemli katkı sağlamaktadır.					
15) Ders ortamında İngilizcenin inceliklerini öğrenebileceğimiz koşullar yaratılmaktadır.					
16) Aldığım İngilizce dersleri, İngilizcede bilişsel/akademik dil becerilerini geliştirmeme katkı sağlamaktadır. (Bilişsel/akademik dil becerileri: bilgiyi uygulama, değerlendirme, çözümleme ya da birleştirme süreçlerini İngilizce olarak gerçekleştirebilme becerileridir.)					
17) Aldığım İngilizce derslerin, harcanan zamanla orantılı olarak İngilizceme önemli katkı sağladığı kanısındayım.					
Diğer (Lütfen belirtiniz):					

Ek-3

ÖZERKLİK ALGI ÖLÇEĞİ

Aşağıda ergenlerin eğitim sürecine ilişkin özerklik durumlarını betimlemeye yönelik ifadelere yer verilmiştir. Lütfen sorularınızı cevaplarken **İNGİLİZCE ÖĞRENMEYİ** düşününüz. Her bir madde ile tanımlanan davranışı gösterme sıklığınızı, aşağıda belirtilen beşli derecelendirme ölçeği üzerinde uygun gelen seçeneği (ölçek noktasını) işaretleyerek (X) belirtmeniz beklenmektedir.

Hiçbir zaman	: 1
Nadiren	: 2
Bazen	: 3
Sık sık	: 4
Her zaman	: 5

DAVRANIŞ	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her zaman
	1	2	3	4	5
1. İngilizce öğrenme sürecimi planlarım.					
2. İngilizce öğrenirken zaman planlaması yaparım.					
3. İngilizce öğrenme amaç ve hedeflerimi belirlerim.					
4. İngilizceyi daha iyi öğrenmenin yollarını araştırırım.					
5. İngilizce öğrenmek için düzeyime uygun araçlar ve materyaller bulmaya çalışırım.					
6. Arkadaşlarımla ve/veya öğretmenlerimle İngilizce konuşmaya çalışırım.					
7. Arkadaşlarımla ve/veya öğretmenlerimle nasıl İngilizce öğrenileceği konusunda görüş alışverişinde bulunurum.					
8. Anlamadığım bir konu hakkında arkadaşlarımdan ve/veya öğretmenlerimden yardım almaya çalışırım.					
9. Bir öğrenme etkinliğinin sonunda ne kadar öğrenebildiğim hakkında arkadaşlarıma ve/veya öğretmenlerime yorumlar yaparım.					
10. Bir öğrenme etkinliğinin sonunda ne kadar öğrenebildiğim hakkında arkadaşlarımdan ve/veya öğretmenlerimden yorumlar yapmasını isterim.					
11. Bir öğrenme etkinliğinin sonunda arkadaşlarımdan ne kadar öğrenebildiği hakkında yapıcı yorumlar yaparım.					
12. Öğrenme etkinliklerim hakkında kendi yaptığım ya da başkalarından aldığım yorumları yazarım.					
13. Radyo, internet vb. kaynaklardan İngilizce konuşmaları dinlerim. Eğer yanıtınız 'Hiç bir zaman' ise 19. sorudan devam ediniz.					
14. İngilizce dinleme yaparken önemli anahtar kelimelere yoğunlaşırım.					
15. Aynı dinleme metnini daha iyi anlamak için mümkün ise birkaç kez dinlerim.					
16. İngilizce şarkıları sözlerini anlayarak dinlemeye çalışırım.					
17. Karşılaştığım yeni sözcükler, sözcük grupları, deyimler ya da yapıları not alırım.					
18. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta konuşarak kullanmaya çalışırım.					
19. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta yazarak kullanmaya çalışırım.					
	Hiçbir	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her

	zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	zaman
	1	2	3	4	5
DAVRANIŞ					
20. İngilizce program veya film izlerken daha iyi anlamak için görüntüye dikkat ederim.					
21. Karşılaştığım yeni sözcükler, sözcük grupları, deyimler ya da yapıları not alırım.					
22. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta konuşarak kullanmaya çalışırım.					
23. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta yazarak kullanmaya çalışırım.					
24. Kitap, dergi, gazete, internet vb. kaynaklardan İngilizce okurum. Eğer yanıtınız 'Hiç bir zaman' ise aşağıdaki soruları yanıtlamayınız.					
25. Bir parçayı okumaya başlamadan önce başlık ve resimlerden konu hakkında tahminde bulunmaya çalışırım.					
26. Parça içindeki bilinmeyen kelimelerin anlamını sözlük kullanmadan tahmin etmeye çalışırım.					
27. Karşılaştığım yeni sözcükler, sözcük grupları, deyimler ya da yapıları not alırım.					
28. Kelime bilgimi tazelemek için düzenli olarak daha önce okuduğum parçaların üzerinden geçerim.					
29. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta konuşarak kullanmaya çalışırım.					
30. Yeni karşılaştığım her sözcük ya da yapıyı her fırsatta yazarak kullanmaya çalışırım.					

Ek-4

Üniversite Hazırlık Öğrencilerinin İngilizce Eğitim Programlarına Yönelik Gereksinimlerine İlişkin Görüşme Formu

1. İngilizce hazırlık eğitiminden ne gibi beklentilerin vardı?
2. İngilizce hazırlık eğitiminin hangi beklentilerini ne ölçüde karşılandığını düşünüyorsun, en az bir örnekle açıklar mısın?
3. İngilizce hazırlık eğitiminin hangi beklentilerini karşılama konusunda ne ölçüde yetersiz olduğunu düşünüyorsun, en az bir örnekle açıklar mısın?
4. Hazırlıkta geçirdiğin süreyi İngilizceni geliştirmek açısından kazanç/kayıp olarak nasıl değerlendirirsin? (En az bir gerekçe ve örnek)
5. İngilizce hazırlık eğitimini İngilizce öğrenme motivasyonunun üzerindeki etkileri açısından değerlendirir misin? (motivasyonunu yükseltti ise nedenini somut bir örnekle açıklar mısın? ya da motivasyonunu düşürdü ise nedenini somut bir örnekle açıklar mısın?)
6. İngilizce hazırlık eğitiminin daha etkili olması konusunda önerilerin nelerdir? (En az 3 öneri)

Ek-5**Yıllık Günlük Planlar ve Sınıf İçi Gözlem Formu: Özerk Öğrenmeyi****Teşvik Etmeye Yönelik Etkinliklerin Sıklık Düzeyi**

Etkinlikler Sıklık Düzeyi	1(Hemen hemen hiç)	2(Nadiren)	3(Bazen)	4(Sık sık)	5(Her zaman)
1) Öğrenciye ödev konusunu, çalışma arkadaşlarını (v.b.) seçme fırsatı veriliyor mu?					
2) Grup çalışmaları teşvik ediliyor mu?					
3) Öğrencilerin sınavlardaki performansları ile ilgili kestirimlerde bulunması teşvik ediliyor mu?					
4) Öğrenciler öğrenme hedeflerini belirlemeleri konusunda teşvik ediliyor mu?					
5) Öğrencilerin sınıf dışı ortamlardaki gerçek yaşama ilişkin materyalleri kullanmaları teşvik ediliyor mu?					
6) Öğrenmelerine ilişkin günlük yazmaları teşvik ediliyor mu?					
7) Öğrenme aktivitelerinin ardından ek çalışma (extention) ve yansıtma (reflection) yapmaları teşvik ediliyor mu?					
8) Öz ve akran editörlüğü teşvik ediliyor mu?					
9) Sınıf ortamında bağımsız öğrenmelerine (self-access) yardımcı olabilecek durumlar yaratılıyor mu?					
10) Öz-değerlendirme teşvik ediliyor mu?					